

VÄESTÖNKEHITYS C23- KAUPUNGEISSA

C23-kaupunkien vieraskielisen ja
ulkomaalais-taustaisen väestön kehitys
vuosina 2000-2019 sekä vieraskielisen
väestön väestöennuste vuoteen 2040
saakka

Sisältö

1. Vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisten väestönkehitys koko maassa vuosina 2000-2019
2. Vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisten väestönkehitys C23-kaupungeissa vuosina 2000-2019 sekä muuttoliike
3. Vieraskielisen väestön ennuste C23-kaupungeissa vuosina 2018-2040

Analyysin kohde ja aineistot

- Analyysin kohteena oli 21 suurinta yli 50 000 asukkaan kaupunkia sekä alle 50 000 asukkaan kaupungeista maakuntiensa keskuskaupungit Kokkola ja Kajaani
- Analyysin aineiston muodostivat Tilastokeskuksen maksuttomat ja maksulliset tietokannat
 - StatFin on maksuton tilastotietokanta, joka sisältää koko maata koskevaa tilastoaineistoa muun muassa väestönkehitykseen ja –rakenteeseen liittyvistä tunnusluvuihin
 - Muuttaneiden taustatiedot –tietokanta sisältää muuttaneiden taustaominaisuuksiin liittyvää tietoa
 - Ruutuaineisto sisältää tietoa alue- ja yhdyskuntarakenteen tilasta, kehityksestä ja muutoksista.

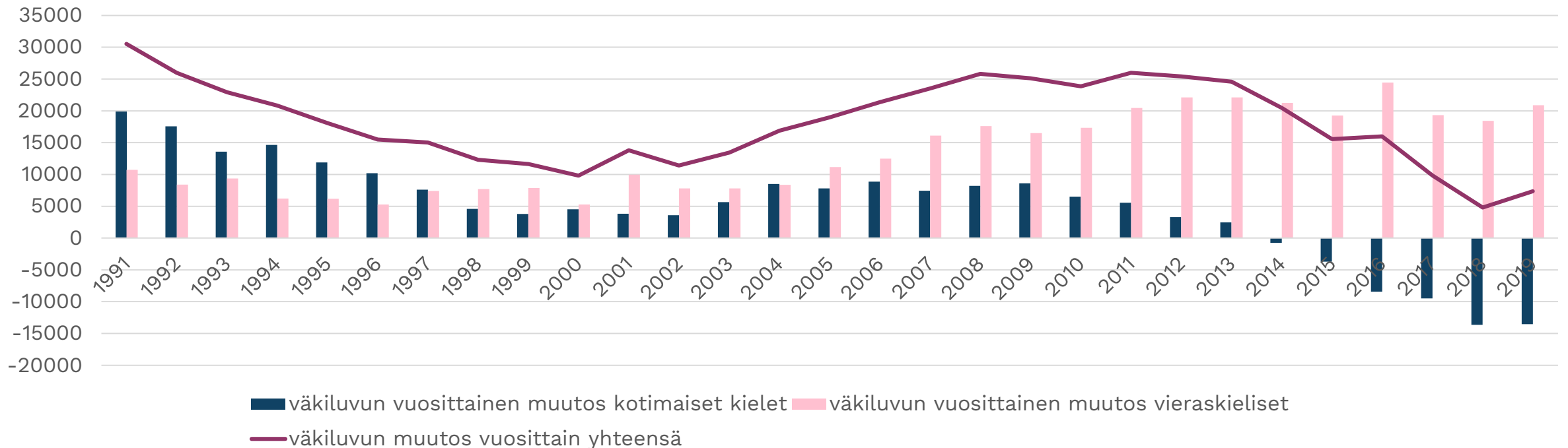
Analyysin käsitteet

- **Vieraskielisiksi** määritellään henkilö, joka puhuu äidin-kielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea
- **Ulkomaalaistaustaisella** henkilöllä joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalaistaustaisia ovat myös ulko-mailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä
- **Maassamuuttaja** on Suomen rajojen sisällä muuttanut henkilö
- **Maahanmuuttaja** on Suomen rajojen ulkopuolelta Suomeen muuttanut henkilö

**Vieraskielisten ja
ulkomaalaistaustaisen
väestönkehitys koko
maassa vuosina 2000-2019**

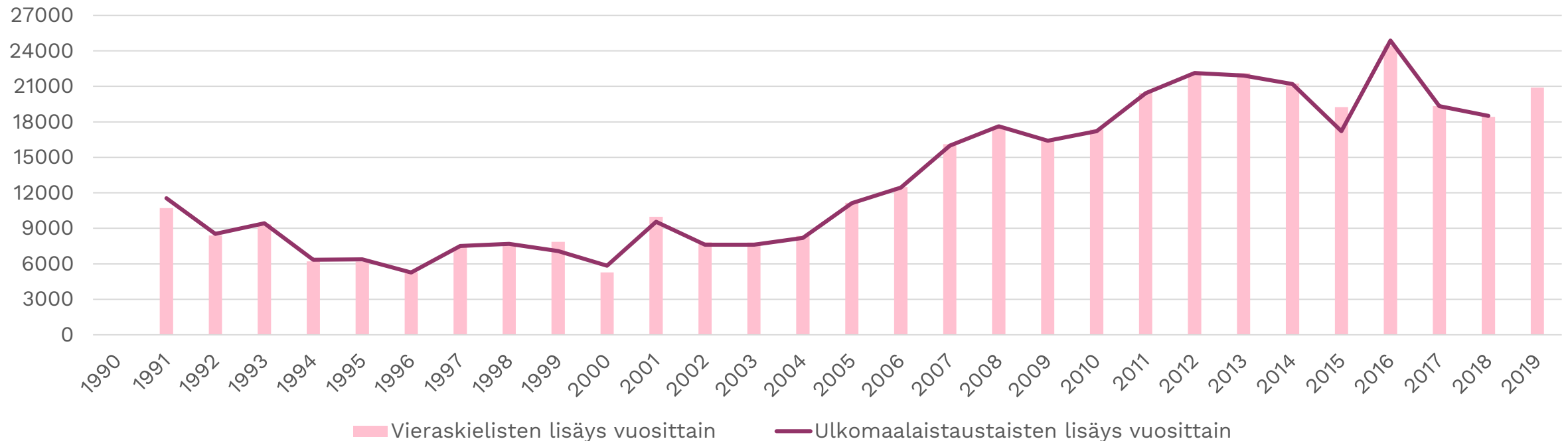
Väkiluvun muutos vuosittain äidinkielen mukaan vuosina 1991-2018

- ❖ Suomen väkiluku kasvoi yhteensä noin 527 000 henkilöllä vuosina 1991-2019: koko maan väestönlisäyksestä tuli 26,4 % suomen, ruotsin tai saamen kieltä puhuvasta väestöstä ja 73,6 % vieraskielisestä väestöstä.
- ❖ Kotimaista kieltä puhuvien väkiluku kääntyi ensimmäisen kerran laskuun vuonna 2014. Kotimaista kieltä puhuvien määrä väheni noin -13 500 henkilöllä vuonna 2019.
- ❖ Vieraskielisten määrä on kasvanut tasaisesti vuodesta 2002 lähtien. Vieraskielisten määrä ylitti ensimmäisen kerran 400 000 henkilön rajan vuonna 2019.

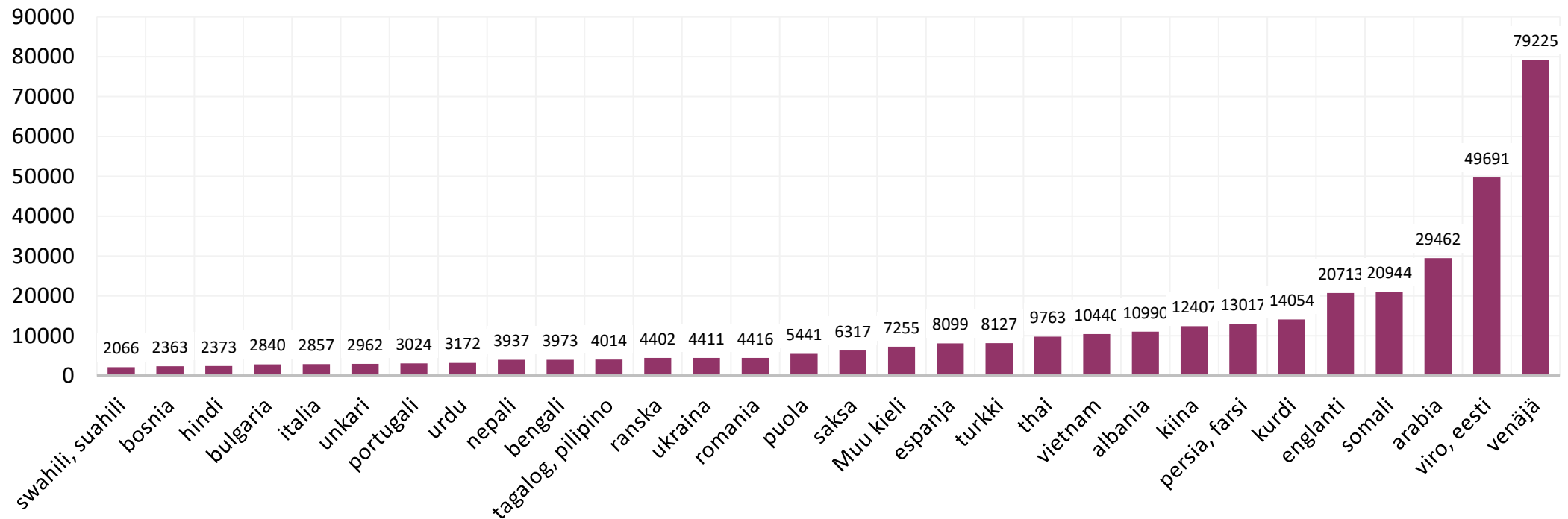
Vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisen väestön määrällinen muutos vuosina 1990-2018/2019

- ❖ Vieraskielisen väestön määrä kasvoi noin 388 000 henkilöllä vuosina 1990-2019. Ulkomaalaistaustaisten määrä kasvoi noin 365 000 henkilöllä vuosina 1990-2018.
- ❖ Vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisten määrä kasvoi noin 5 000 – 10 000 henkilöllä vuosittain vuoteen 2004 saakka. Vuoden 2005 jälkeen vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisen väestön määrä on tasaisesti kasvanut.
- ❖ 2010-luvulla vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisten määrä on kasvanut vuosittain noin 17 000-24 000 henkilön välillä.

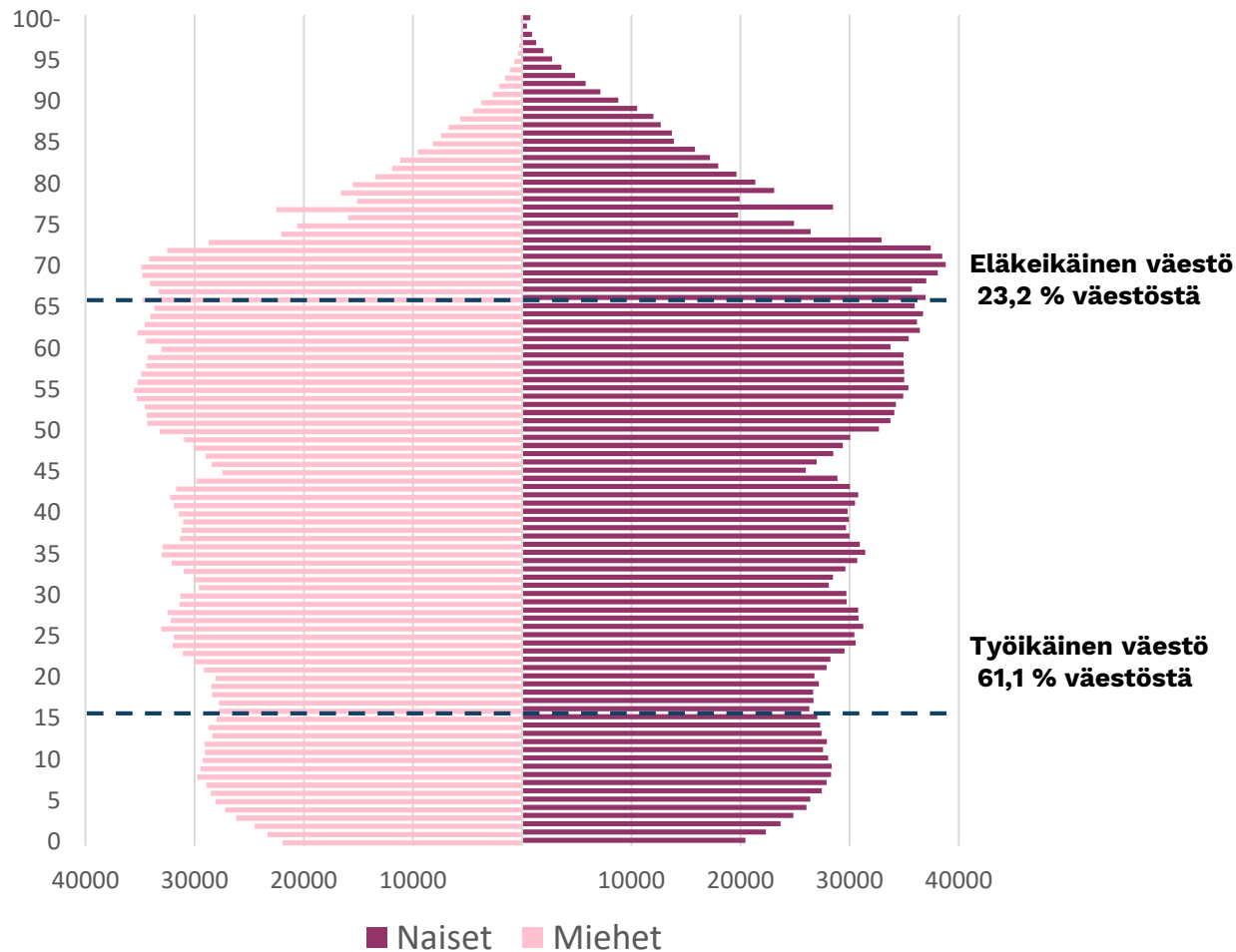
Suurimmat vieraskielisten ryhmät vuonna 2018

- ❖ Vieraskielisten suurimmat kieliryhmät määrällisesti olivat venäjän ja viron kieltä äidinkielenään puhuvat: venäjän kieltä puhuvia oli noin 80 000 henkilöä ja eestiä puhuvia noin 50 000 henkilöä vuonna 2018.
- ❖ Venäjän ja eestin kieltä äidinkielenään puhuvia oli koko maassa yhtä paljon kuin esimerkiksi Kuopiossa tai Lahdessa oli asukkaita vuonna 2018
- ❖ Muut suuret kieliryhmät olivat arabia, somali, englanti, kurdi, farsi, kiina, albania ja vietnam

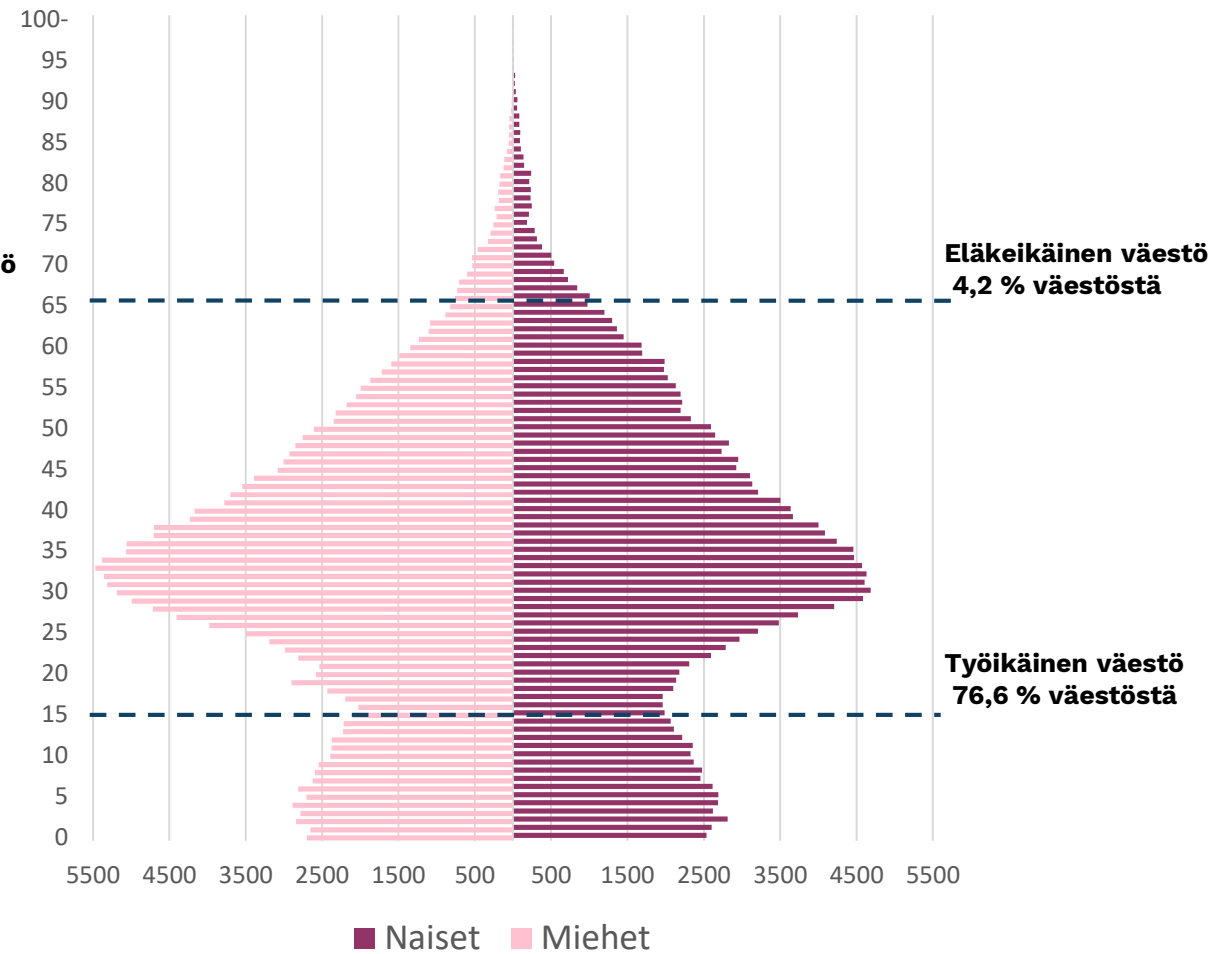

Kotimaisten ja vieraskielisten ikäpyramidit vuonna 2018

Kotimaista kieltä puhuvat vuonna 2018

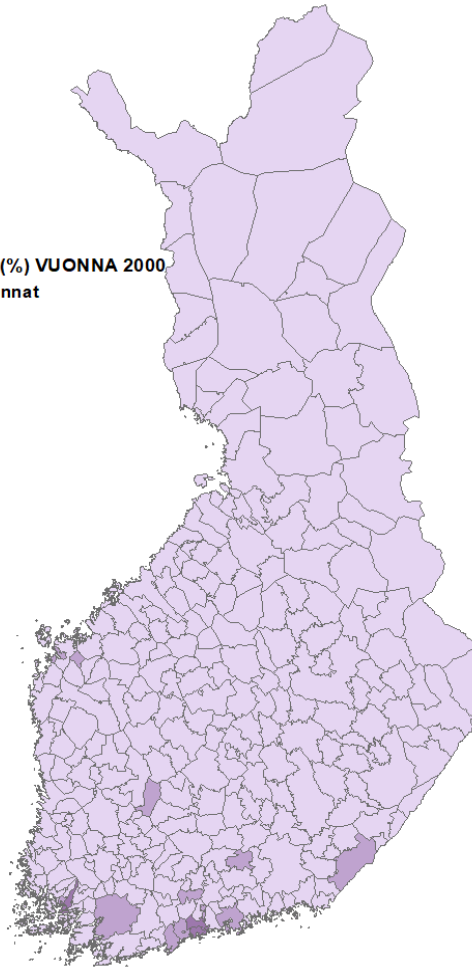
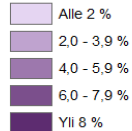
Vieraskieliset vuonna 2018

Vieraskielisten osuus (%) kunnittain 2000 ja 2019

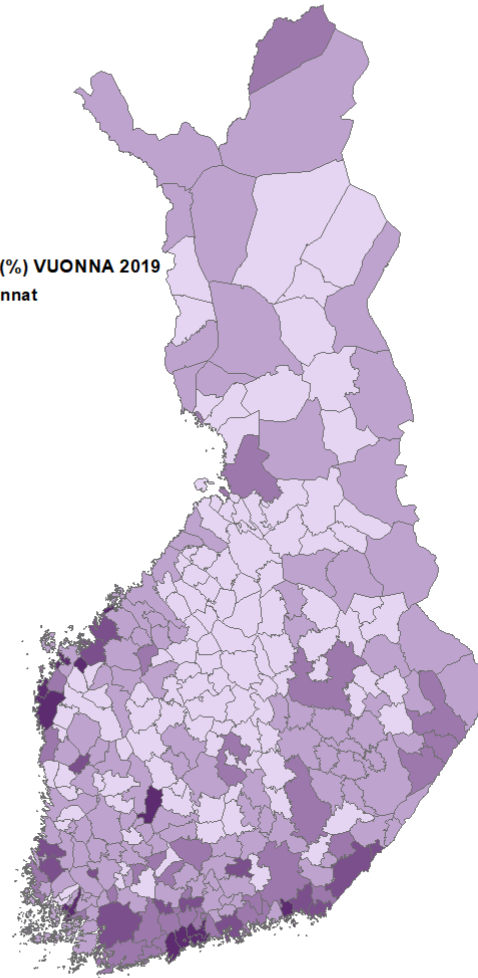
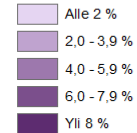
VIERASKIELISET (%) VUONNA 2000

Manner-Suomen kunnat

VIERASKIELISET (%) VUONNA 2019

Manner-Suomen kunnat

- ❖ Kartoissa tarkastellaan vieraskielisten osuutta (%) kunnittain kunnan väestöstä vuonna 2000 ja 2019
- ❖ Noin neljässä viidestä kunnasta vieraskielisten osuus jäi alle 1 %:in tason vuonna 2000. Yli 3 %:in tason ylsi vain viisi kuntaa: Helsingissä (5,5 %), Vantaalla (4,2 %), Turussa (4,1 %), Espoossa (3,9 %) ja Sottungassa (3,9 %)
- ❖ Vuonna 2019 vieraskielisten osuus ylitti 10 % kunnan väestöstä kymmenessä kunnassa ja 5 %:in tason yhteensä 59 kunnassa.
- ❖ Vieraskielisen väestön osuus oli kunnittain tarkasteltuna korkein Vantaalla (20,2 %), Espoossa (18 %), Helsingissä (16,2 %) ja Närpiössä (15,6 %). Toisessa ääripäässä olivat Reisjärvi (0,3 %), Savukoski (0,5 %) sekä Sonkajärvi, Meri-järvi ja Lumijoki (0,6 %)

TIESITKÖ, ETTÄ

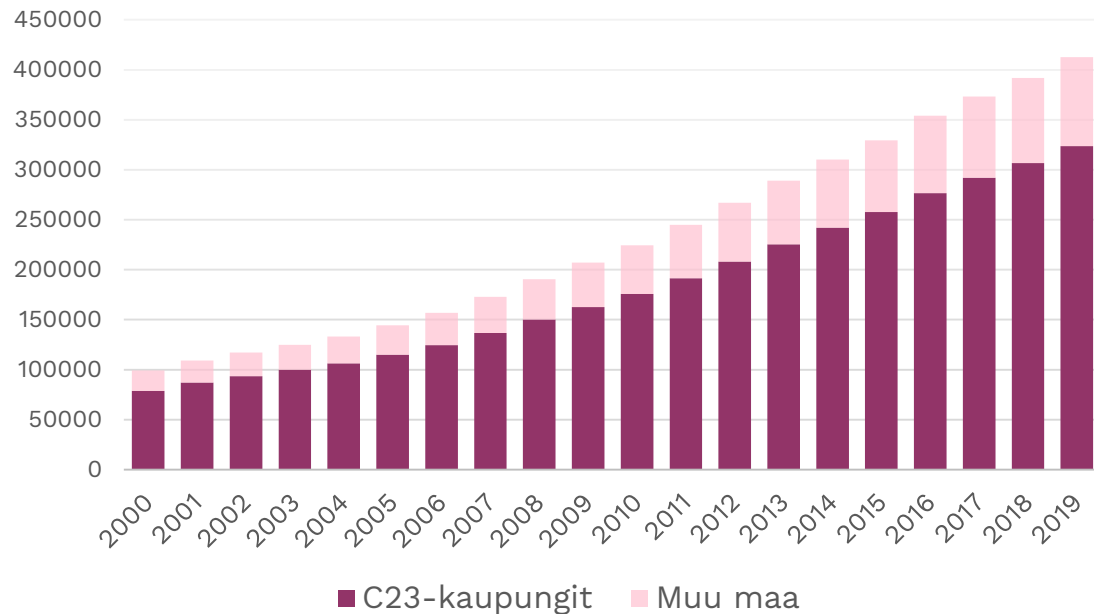
- **Koko maan väestönlisäyksestä vieraskielisten osuus oli 73,6 % vuosina 1990–2019**
- **Vieraskielisen väestön määrä nelinkertaistui vuosina 2000–2019**
- **Kotimaista kieltä puhuvien määrä kääntyi laskuun ensimmäisen kerran vuonna 2014**
- **Suurimmat vieraskielisten ryhmät ovat venäläiset ja virolaiset, joita on yhtä paljon kuin Kuopiossa tai Lahdessa asukkaita tällä hetkellä**
- **Vieraskielisen väestön määrä ylitti 400 000 henkilön rajan vuonna 2019**

**Vieraskielisten ja
ulkomaalaistaustaisen
väestönkehitys C23-
kaupungeissa vuosina
2000-2019 sekä
muuttoliike**

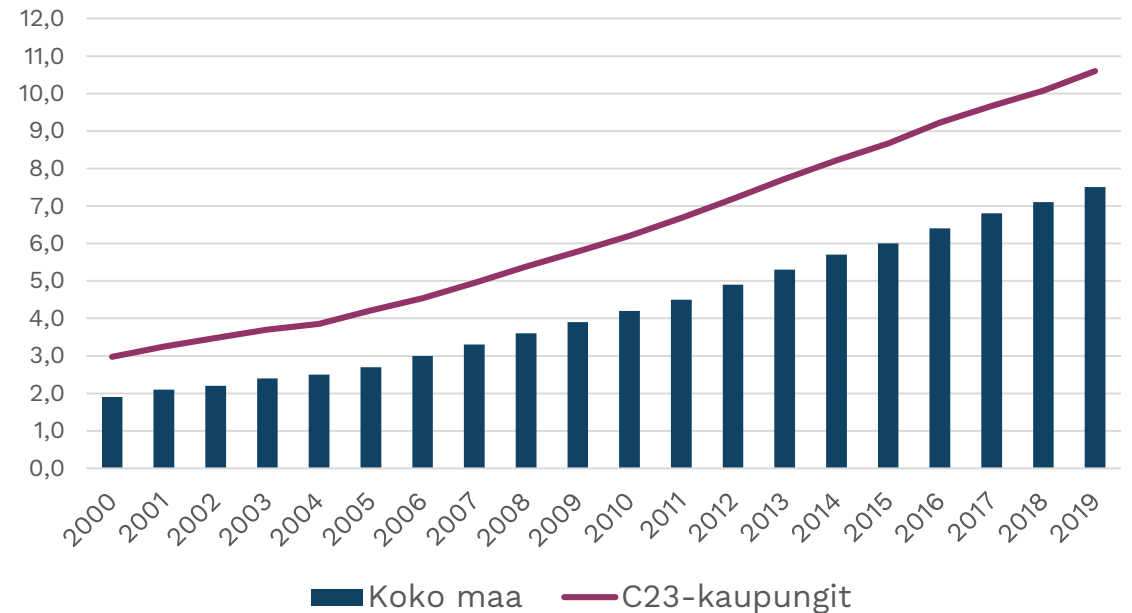
Vieraskieliset koko maassa ja C23-kaupungeissa vuosina 2000-2019

- ❖ Vieraskielisen väestön määrä lähes nelinkertaistui koko maassa vuosien 2000-2019 välisenä aikana: vieraskielisten määrä kasvoi noin 100 000 henkilöstä (1,9 %) noin 412 600 henkilöön (7,5 %) vuosien 2000-2019 aikana
- ❖ Noin neljä viidestä (78,4 %) vieraskielisestä asui C23-kaupungeissa vuonna 2019. C23-kaupungeissa vieraskielisten osuus väestöstä oli 3,0 % vuonna 2000 ja 10,6 % vuonna 2019
- ❖ Hieman yli joka kymmenes C23-kaupungin asukas oli vieraskielinen vuonna 2019. C23-kaupungeissa vieraskielisten osuus on ollut keskimäärin 1-3 %-yksikköä korkeampi kuin koko maassa vuosina 2000-2019.

VIERASKIELISTEN MÄÄRÄ VUOSINA 2000-2019

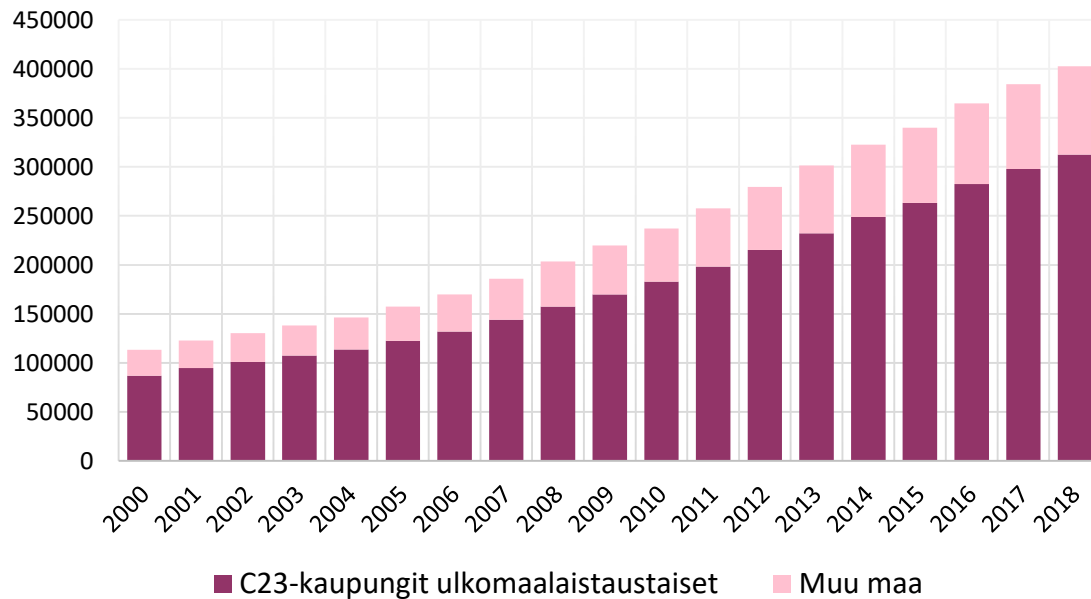
VIERASKIELISTEN OSUUS (%) VUOSINA 2000-2019

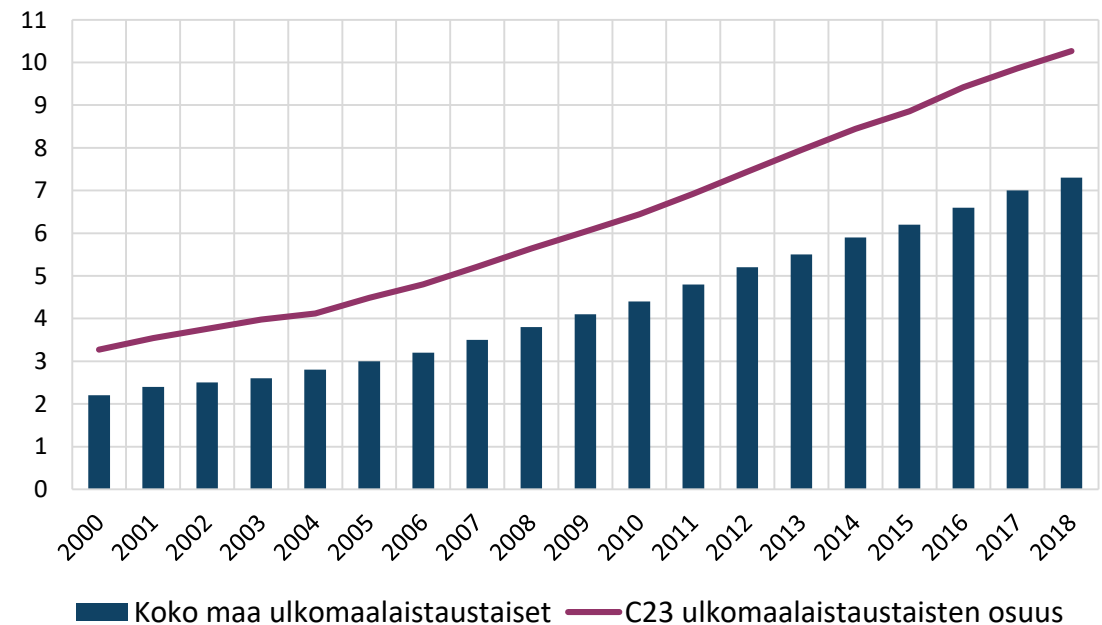
Ulkomaalaistaustaiset koko maassa ja C23-kaupungeissa vuosina 2000–2018

- ❖ Ulkomaalaistaustaisen väestön määrä lähes nelinkertaistui vuosien 2000–2018 välisenä aikana: ulkomaalaistaustaisen väestön määrä kasvoi noin 113 000 henkilöstä (2,2 %) noin 403 000 henkilöön (7,3 %).
- ❖ Noin neljä viidestä ulkomaalaistaustaisesta henkilöstä asui C23-kaupungeissa vuonna 2018. C23-kaupungeissa ulkomaalaistaustaisen väestön osuus oli 3,3 % vuonna 2000 ja 7,3 % vuonna 2019
- ❖ Joka kymmenes C23-kaupungin asukas oli ulkomaalaistaustainen vuonna 2018. C23-kaupungeissa ulkomaalaistaustaisten osuus on ollut keskimäärin 1–3 %-yksikköä korkeampi kuin koko maassa vuosina 2000–2018.

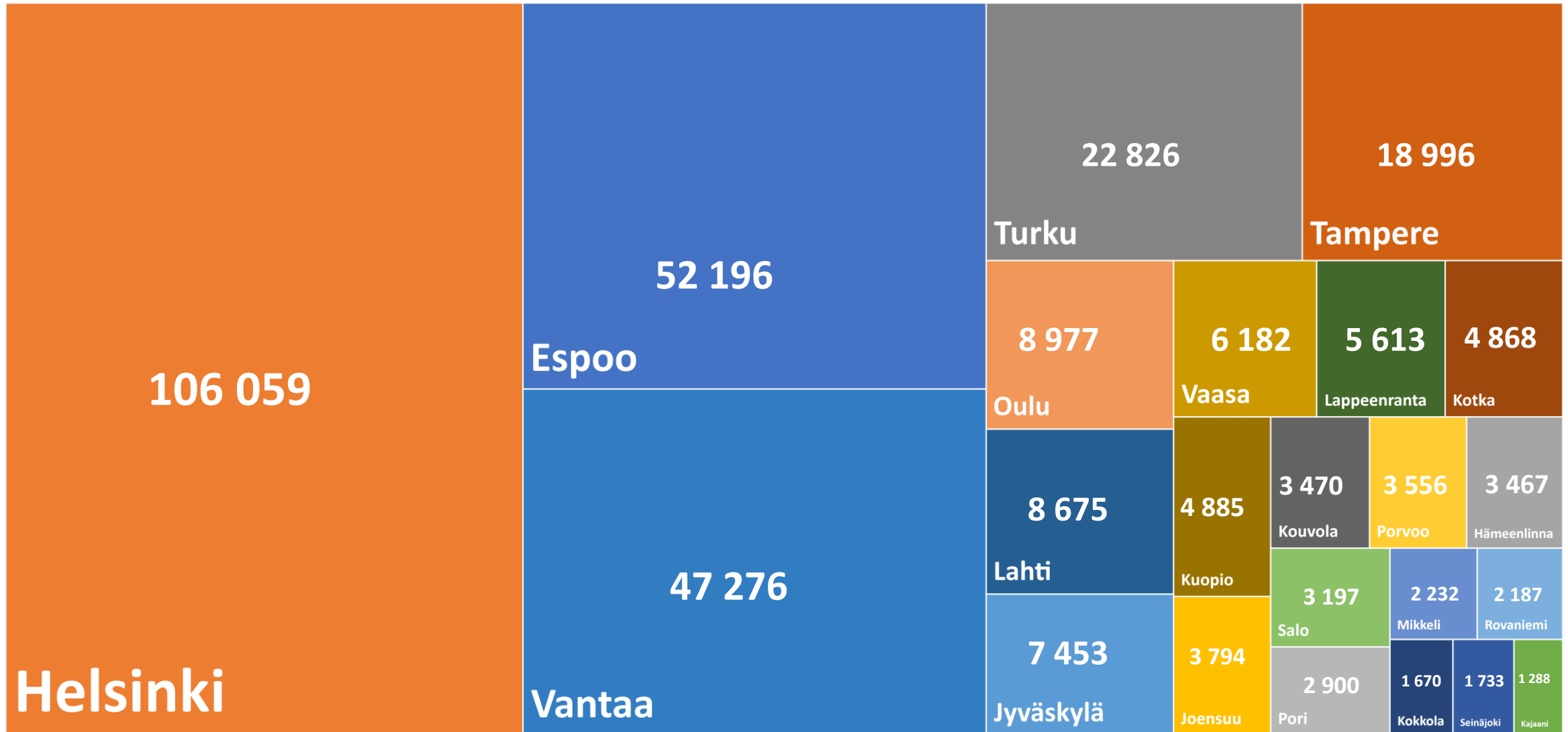
ULKOMAALAISTAUSTAISTEN MÄÄRÄ 2000-2018

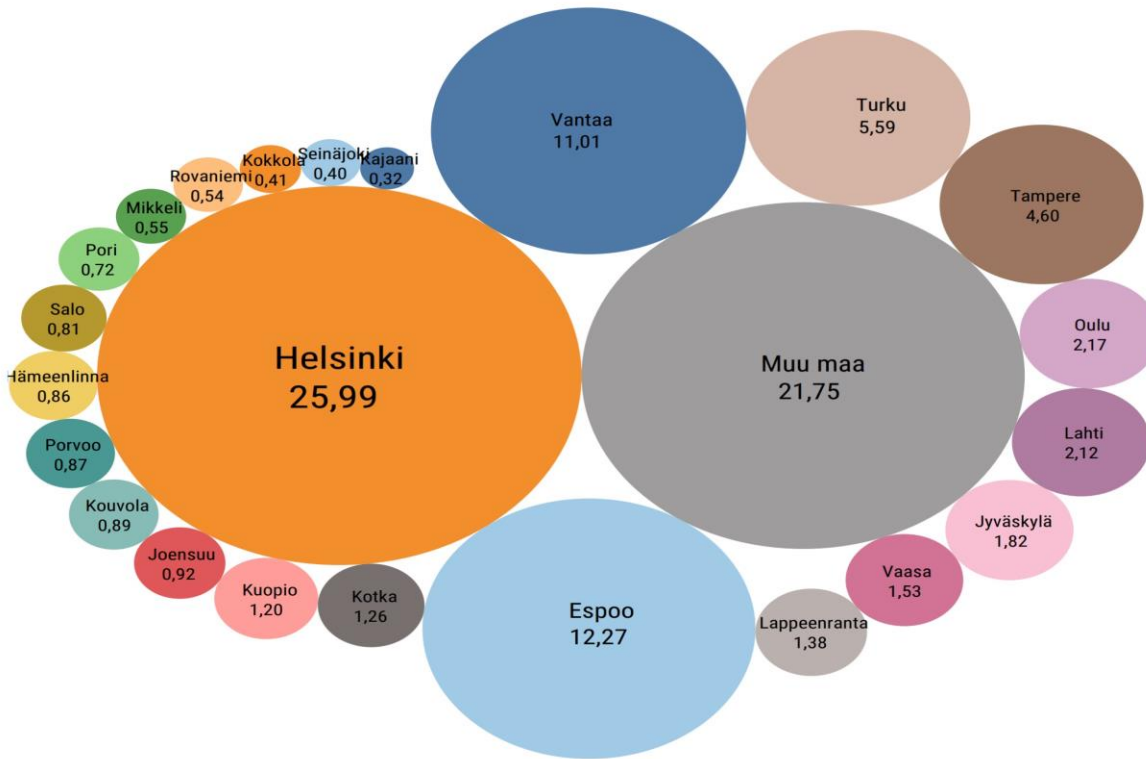
ULKOMAALAISTAUSTAISTEN OSUUS (%) VUOSINA 2000-2018

Vieraskielisten määrä C23-kaupungeissa 2019

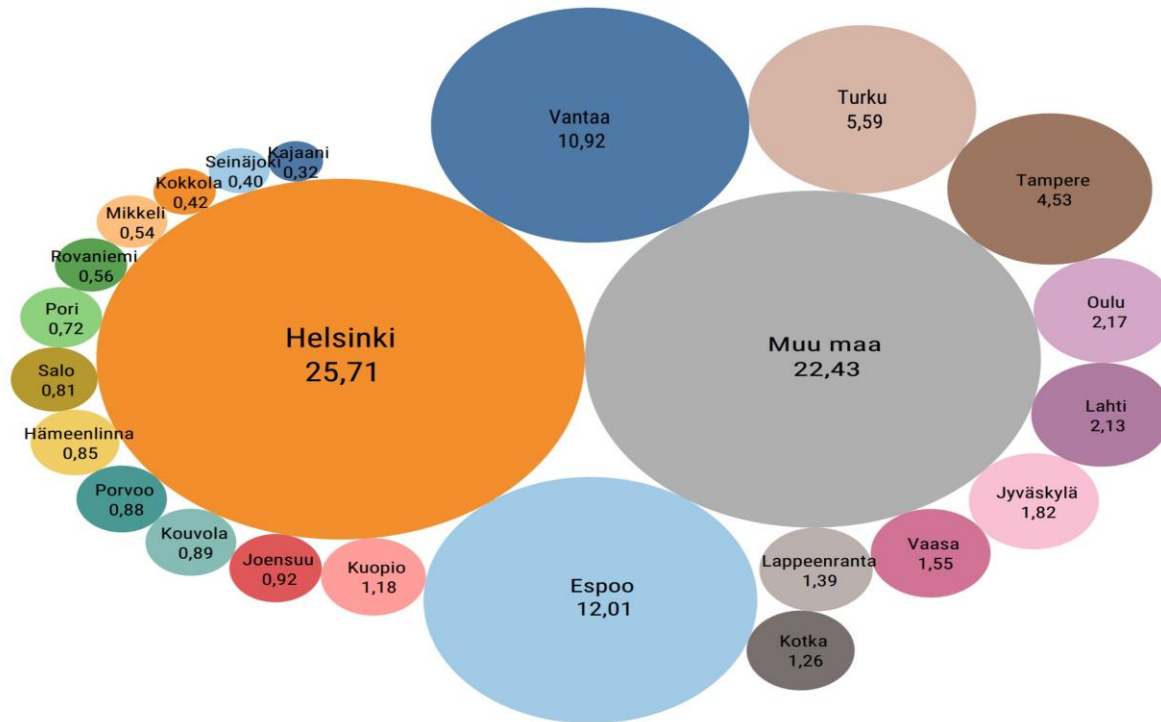

C23-kaupunkien vieraskielisten osuus (%) koko maan osuudesta vuonna 2018

- ❖ Pääkaupunkiseudun kolmessa keskuskaupungissa asui noin puolet (49,3 %) koko maan vieraskielisestä väestöstä vuonna 2018
- ❖ Turussa, Tampereella ja Oulussa asui hieman yli kymmenes (12,4 %) koko maan vieraskielisistä vuonna 2018
- ❖ Muissa 17 suuressa ja keskisuuressa kaupungissa asui 16,6 % vieraskielistä ja kaikissa muissa Suomen kunnissa 21,8 % vuonna 2018

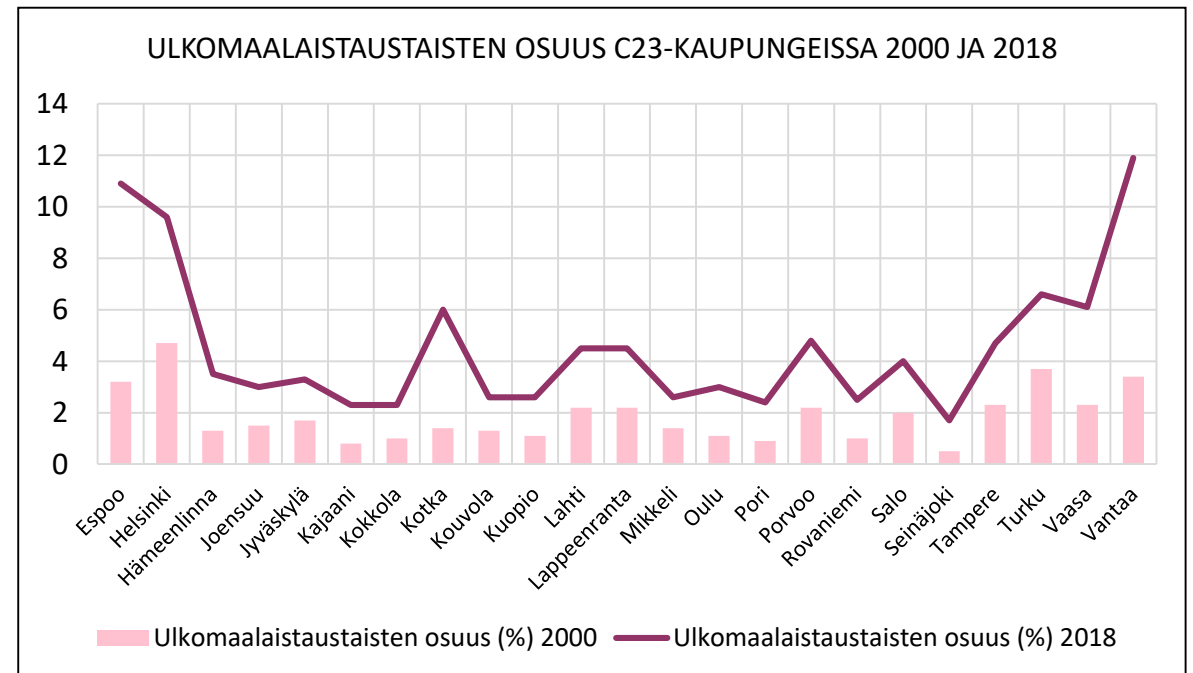
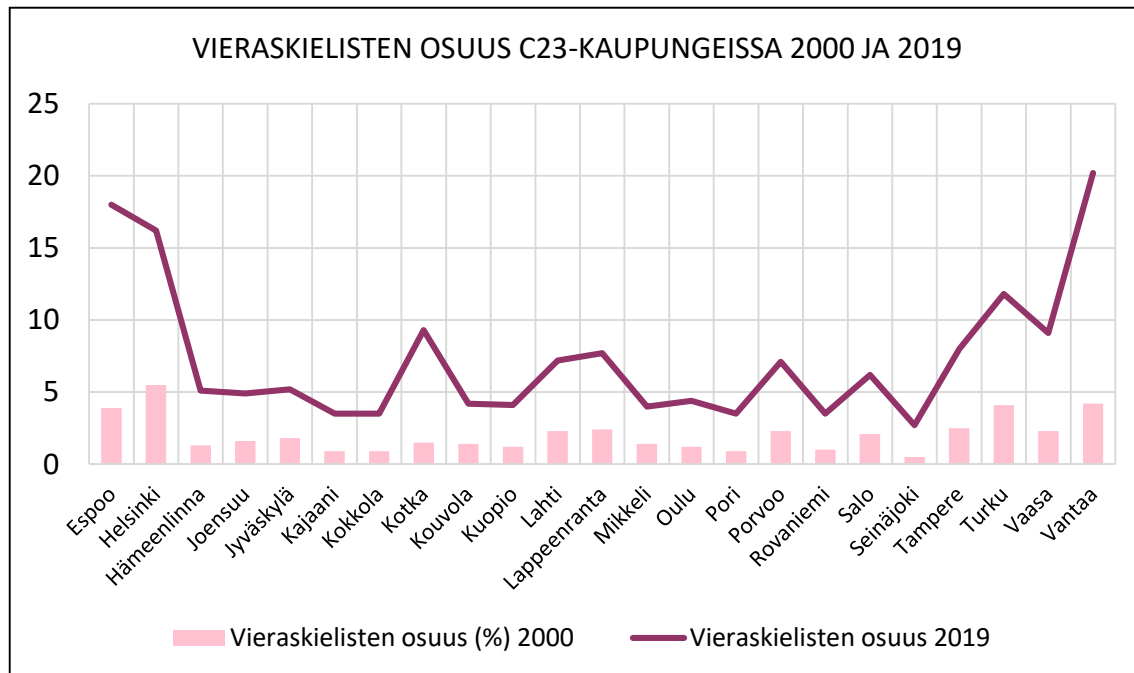
C23-kaupunkien ulkomaalaistaustaisten osuus (%) koko maan osuudesta vuonna 2018

- ❖ Pääkaupunkiseudun kolmessa keskuskaupungissa asui hieman alle puolet (48,6 %) koko maan ulkomaalaistaustaisesta väestöstä vuonna 2018
- ❖ Turussa, Tampereella ja Oulussa asui hieman yli kymmenes (12,3 %) koko maan vieraskielisistä vuonna 2018
- ❖ Muissa 17 suuressa ja keskisuuressa kaupungissa asui 16,7 % vieraskielistä ja kaikissa muissa Suomen kunnissa 22,4 % vuonna 2018

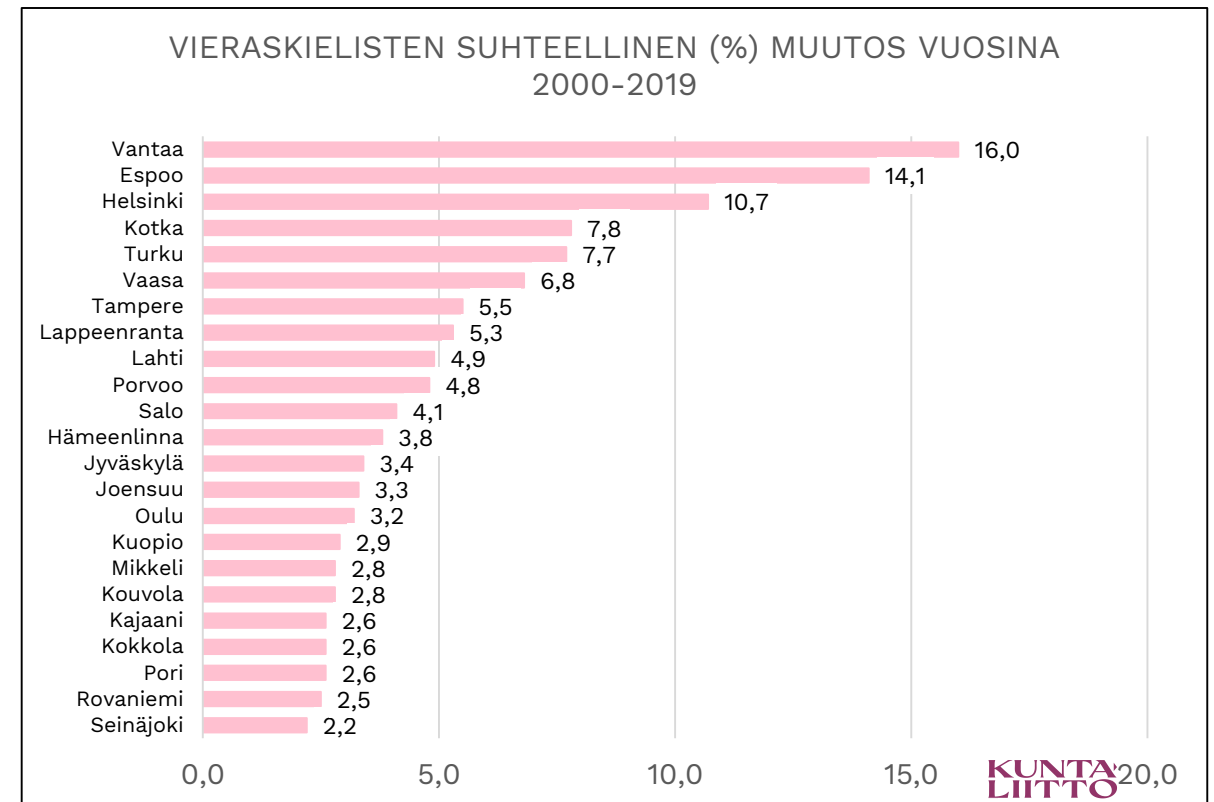
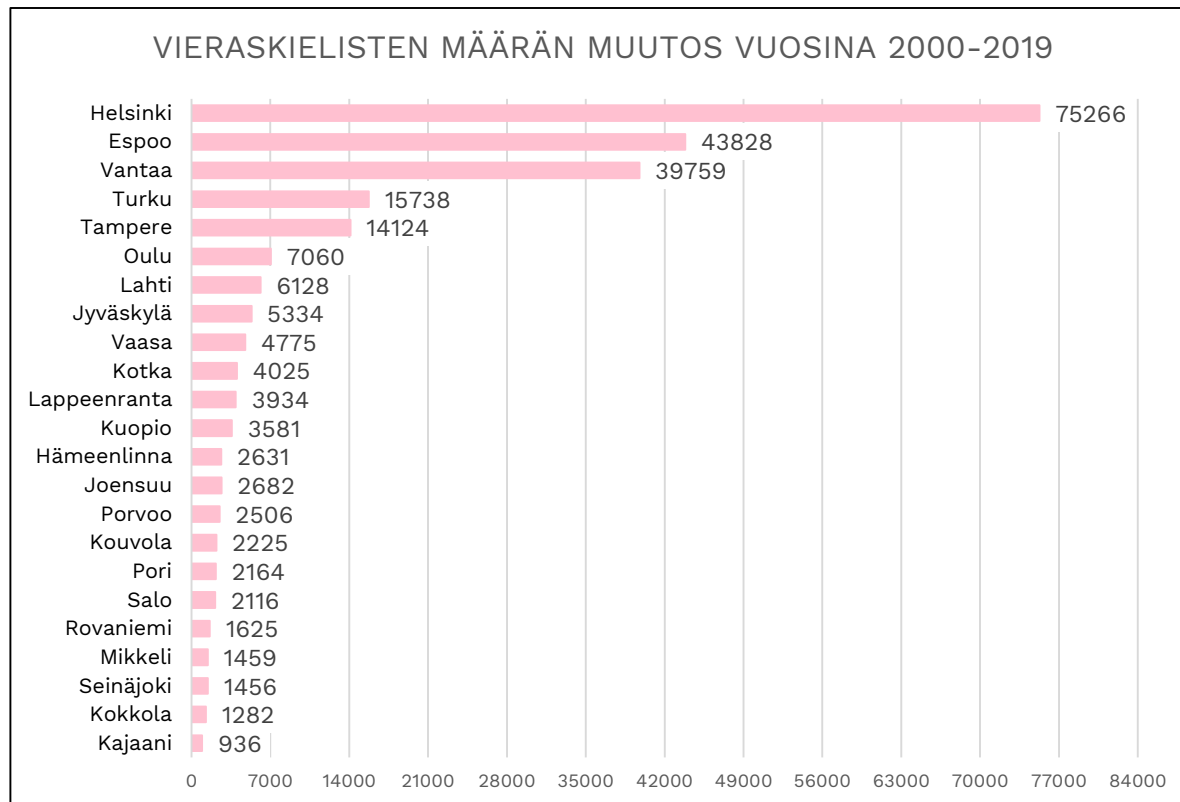
Vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisten osuus C23-kaupunkien väestöstä 2000 ja 2018/2019

- ❖ Vieraskielisen väestön osuus oli C23-kaupungeissa keskimäärin 3 % vuonna 2000 ja 10,6 % vuonna 2018. C23-kaupunkien keskiarvon (3 %) ylitti vuonna 2000 Helsinki, Vantaa, Turku ja Espoo ja vuoden 2018 keskiarvon (10,6 %) Vantaa, Espoo, Helsinki ja Turku.
- ❖ Vieraskielisen väestön osuus oli korkein Vantaalla (20,2 %), Espoossa (18 %) ja Helsingissä (16,2 %) sekä alhaisin Seinäjoella (2,7 %), Rovaniemellä, Porissa, Kokkolassa ja Kajaanissa (3,5 %) vuonna 2019
- ❖ Ulkomaalaistaustaisen väestön osuus oli korkein Vantaalla (11,9 %), Espoossa (10,9 %) ja Helsingissä (9,6 %) sekä alhaisin Seinäjoella (1,7 %), Kajaanissa ja Kokkolassa (2,3 %) sekä Porissa (2,4 %)

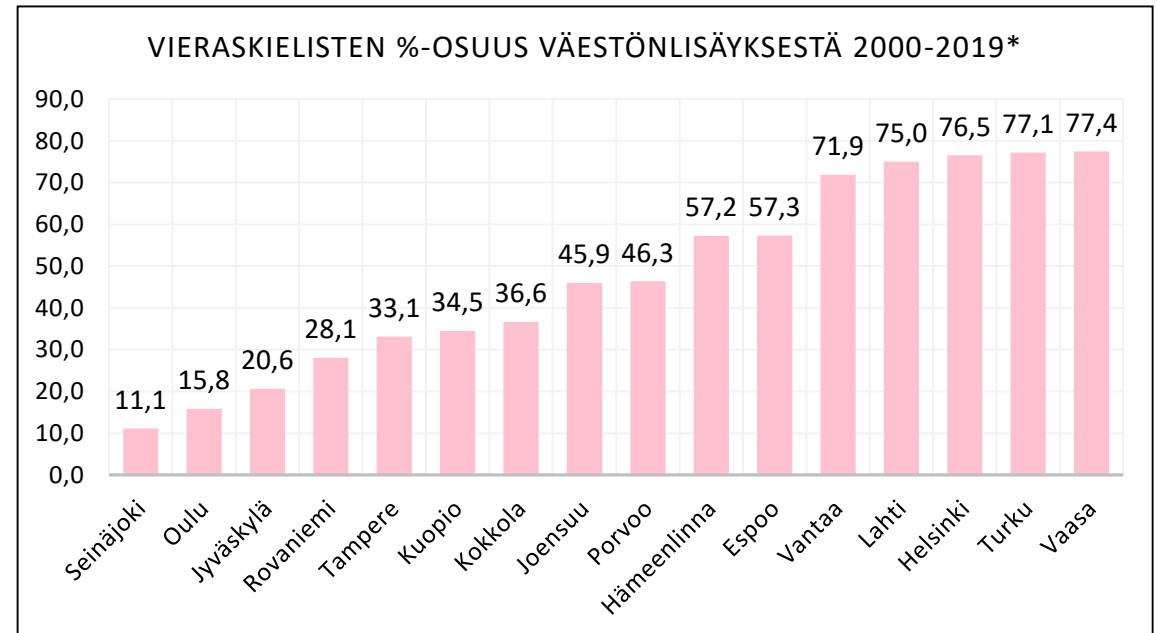
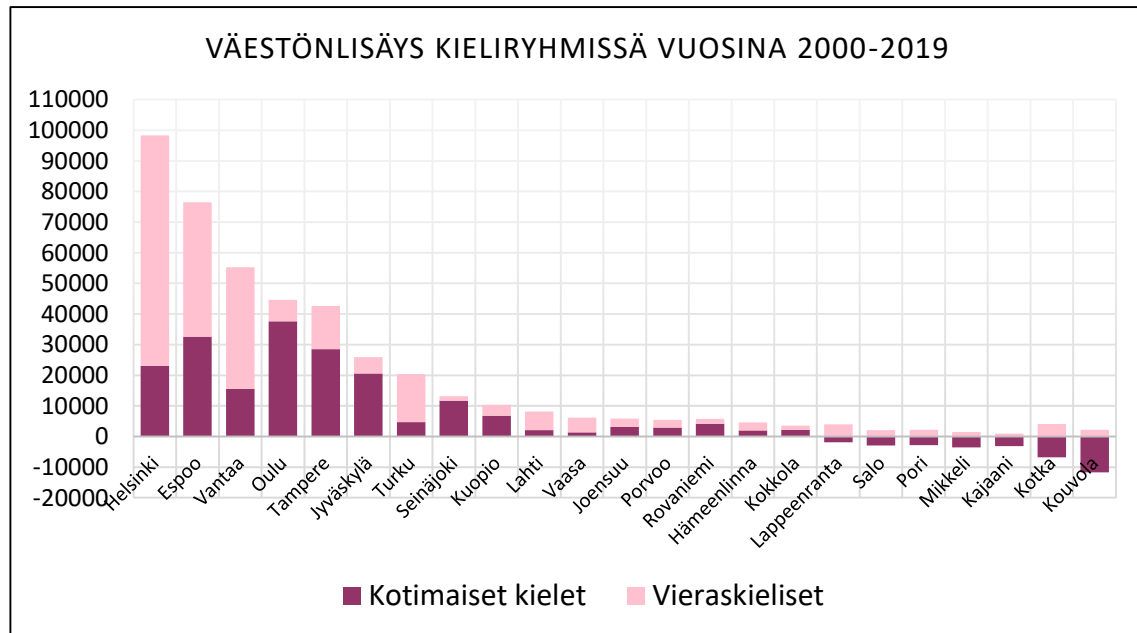
C23-kaupunkien vieraskielisten määrällinen ja suhteellinen muutos vuosina 2000-2019

- ❖ C23-kaupunkien vieraskielisen väestön määrä kasvoi yhteensä noin 244 600 henkilöllä vuosina 2000-2019 eli keskimäärin 12 231 henkilöllä vuodessa
- ❖ Vieraskielisen väestön määrä kasvoi määrällisesti eniten pääkaupunkiseudun keskuskaupungeissa, joissa vieraskielisten määrä kasvoi noin 158 900 henkilöllä. Vieraskielisten määrä kasvoi myös noin 15 000 henkilöllä Turussa ja Tampereella.
- ❖ Vieraskielisen väestön määrä kasvoi suhteellisesti eniten pääkaupunkiseudulla , Kotkassa, Turussa ja Vaasassa vuosina 2000-2019

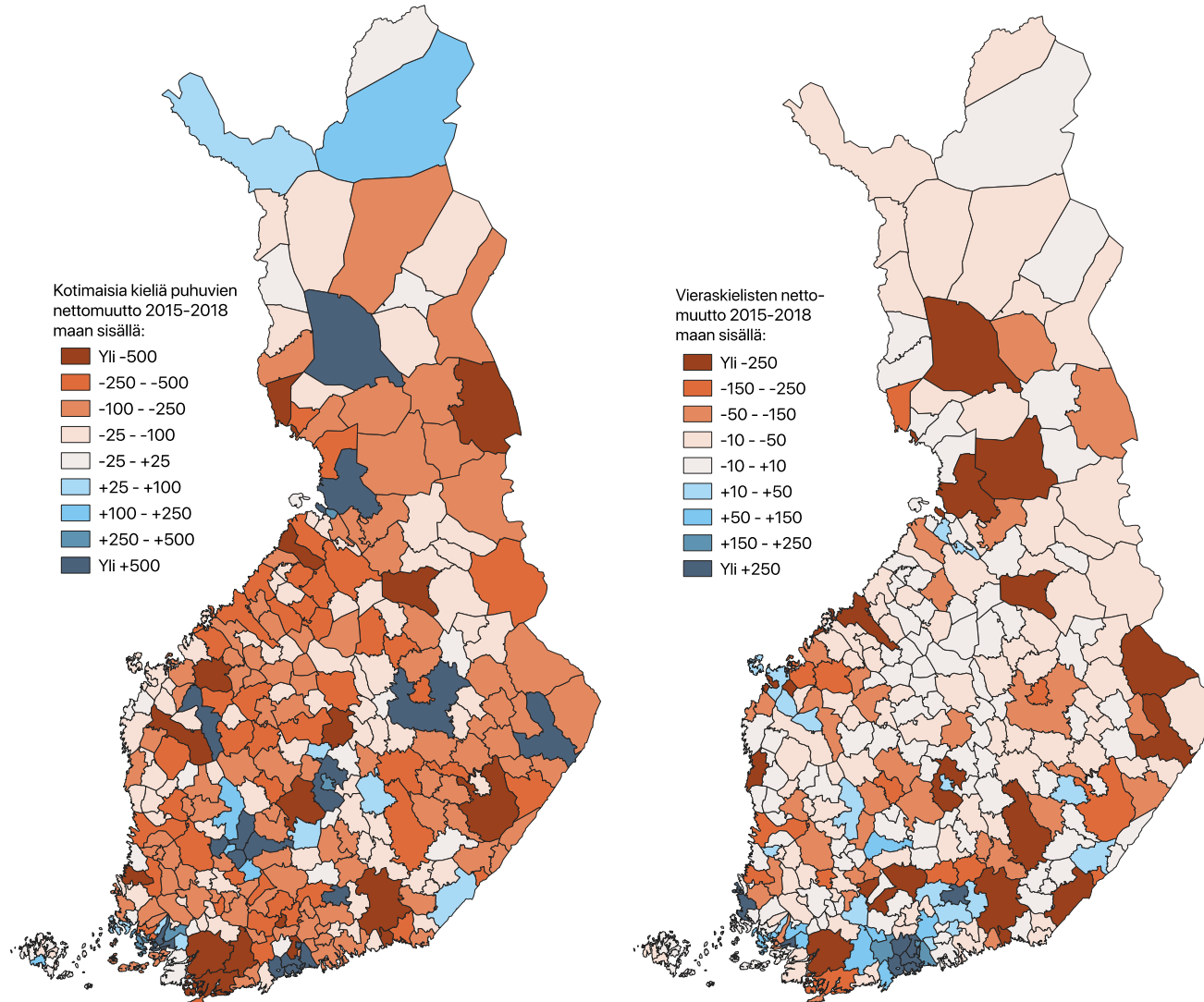

C23-kaupunkien väestönlisäys kotimaisen ja vieraskielisen väestön mukaan 2000-2019

- ❖ C23-kaupunkien väestönlisäys oli yhteensä noin 411 000 henkilöä vuosina 2000-2019. Väestönlisäyksestä kotimaisten kielten eli suomen-, ruotsin- ja saamenkielisten osuus oli noin 40,5 % ja vieraskielisten 59,5 %
- ❖ C23-kaupungeista 17 kaupunkia sai väestönlisäystä ja kuudessa kaupungissa väestö väheni vuosina 2000-2019. 16 kaupungissa väestö kasvoi kotimaisten kielten ja vieraskielisten osalta.
- ❖ Väestönlisäystä saaneissa kaupungeissa vieraskielisten osuus kasvusta oli suurin Vaasassa (77,4 %), Turussa (77,1 %) ja Helsingissä (76,5 %) sekä pienin Seinäjoella (11,1 %), Oulussa (15,8 %) ja Jyväskylässä (20,6 %).

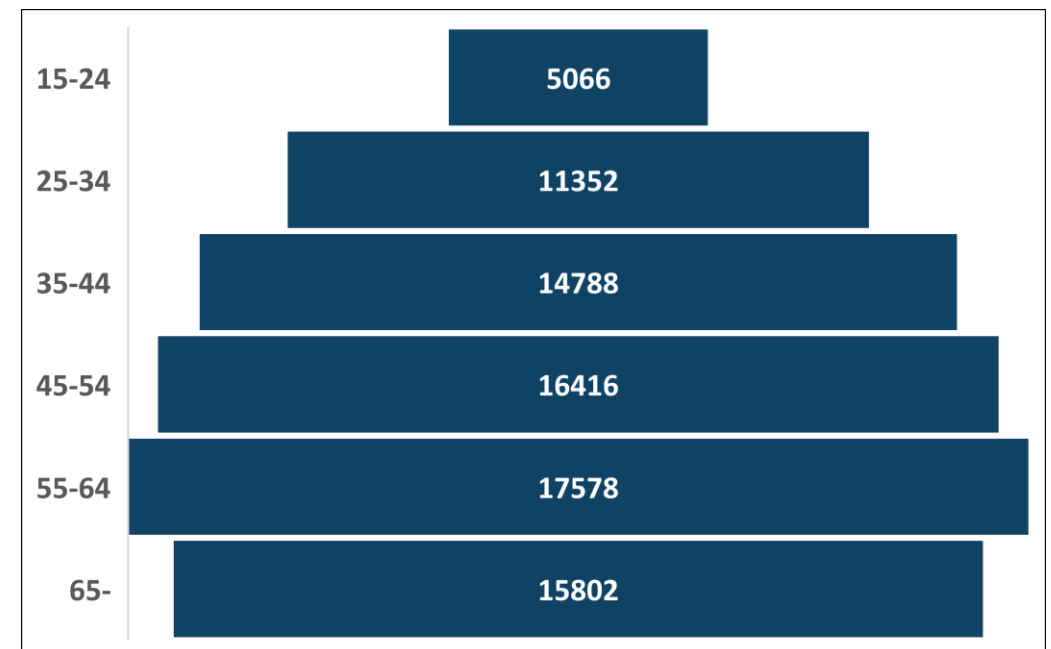
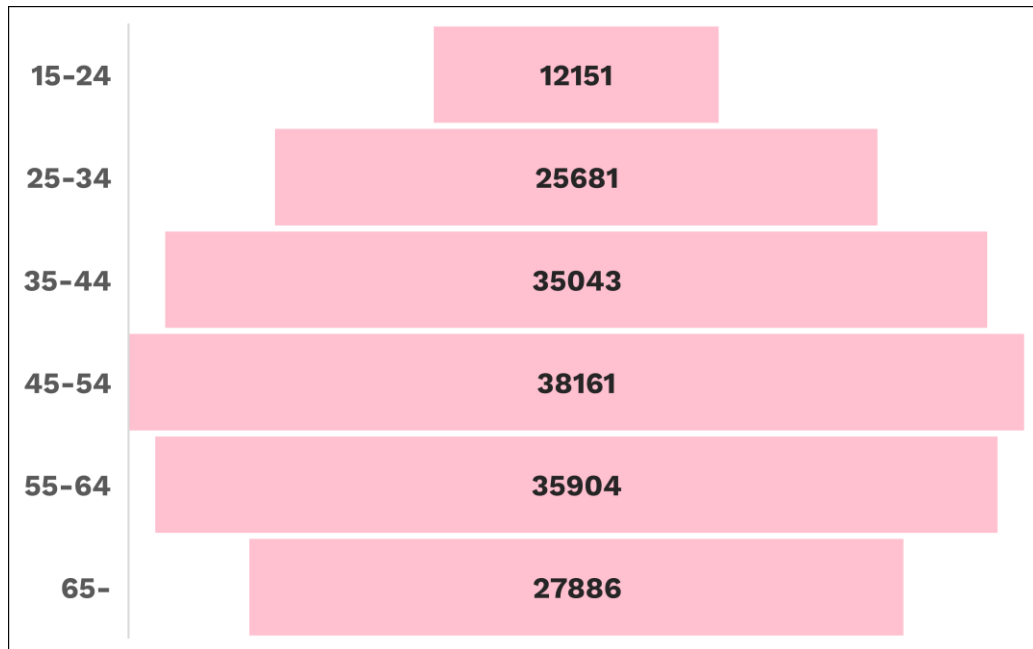
Vieraskielisten muuttoliike maan sisällä 2015-2018

- ❖ Vieraskielisten muuttojen suuntautuminen maan sisällä poikkeaa kotimaisia kieliä puhuvien muuttoliikkeestä. Vieraskielisten jatkomuutot Suomeen saavuttua ovat paljon keskittymishakuisimpia kuin kotimaisia kieliä puhuvan kantaväestön.
- ❖ C23-kaupungeista vain pääkaupunkiseutu, Lahti ja Porvoo (+1) saivat muuttovoittoa vieraskielisistä vuosina 2015-2018. Espoon ja Vantaan muuttovoitot vieraskielisistä olivat erittäin suuria, ja selittivät noin kaksi kolmasosaa näiden kaupunkien saamasta muuttovoitoista.
- ❖ Kaikki muut C23 kaupungit kärsivät vaihtelevia muuttotappi-ota vieraskielisten ryhmässä. Suurimmat muuttotappiot vieraskielisten ryhmässä kärsi Kotka. Lisäksi useat korkeakoulu-kaupungit, kuten Oulu ja Lappeenranta, kärsivät merkittävästä muuttotappiosta vieraskielisistä. Tampere ja Turku kärsivät vähäisiä muuttotappiota vieraskielisten ryhmässä.

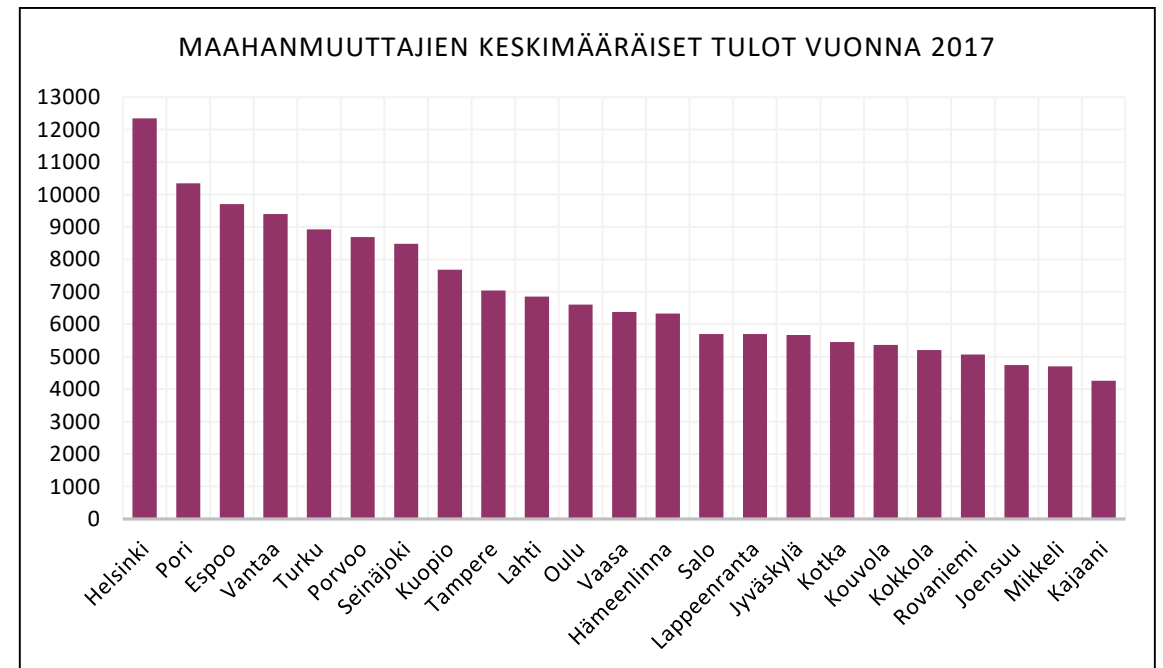
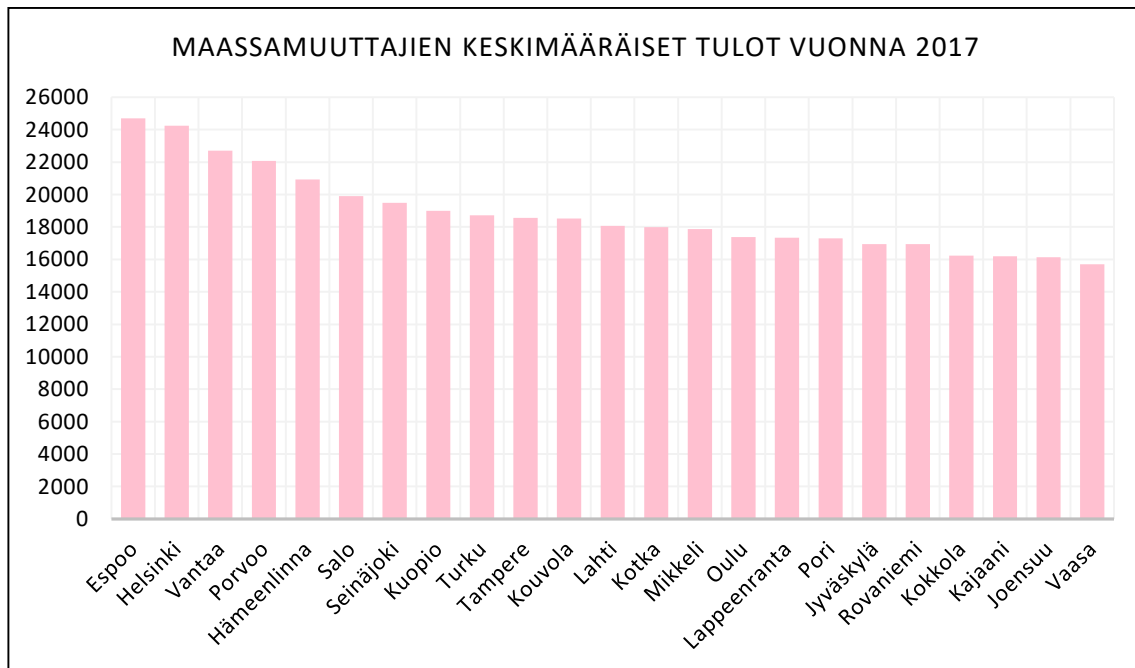
Kaikkien maassa- ja maahanmuuttaneiden keskimääräiset tulot ikäryhmittäin vuonna 2017

- ❖ Kaikkien maan sisällä muuttaneiden (maassamuuttaneiden) keskimääräiset tulot olivat 20 561 euroa ja maahanmuuttaneiden (siirtolaisten) 8 988 euroa vuonna 2017. Maassamuuttaneiden keskimääräiset tulot olivat keskimäärin noin kaksi kertaa korkeammat.
- ❖ Maassamuuttaneiden keskimääräiset tulot olivat korkeimmat 45-64- ja 55-64-vuotiaiden ikäryhmissä vuonna 2017 (sininen pyramidi)
- ❖ Maahanmuuttaneiden keskimääräiset tulot olivat korkeimmat 55-64- ja 45-54-vuotiaiden ikäryhmissä vuonna 2017 (keltainen pyramidi)

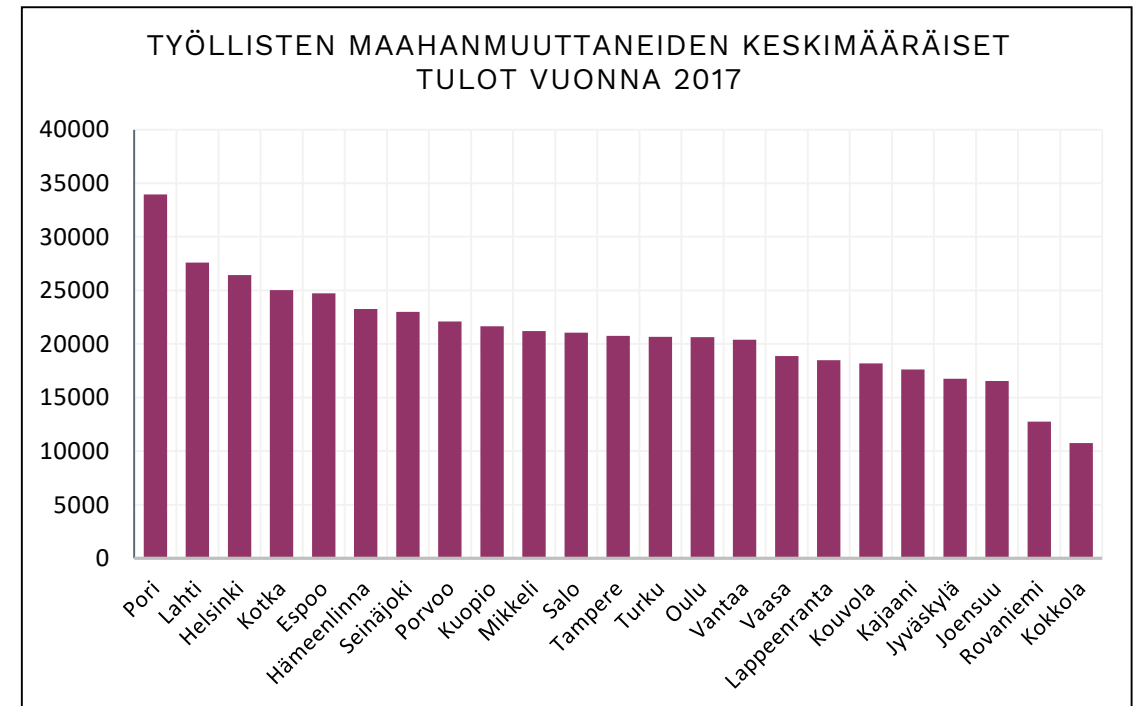
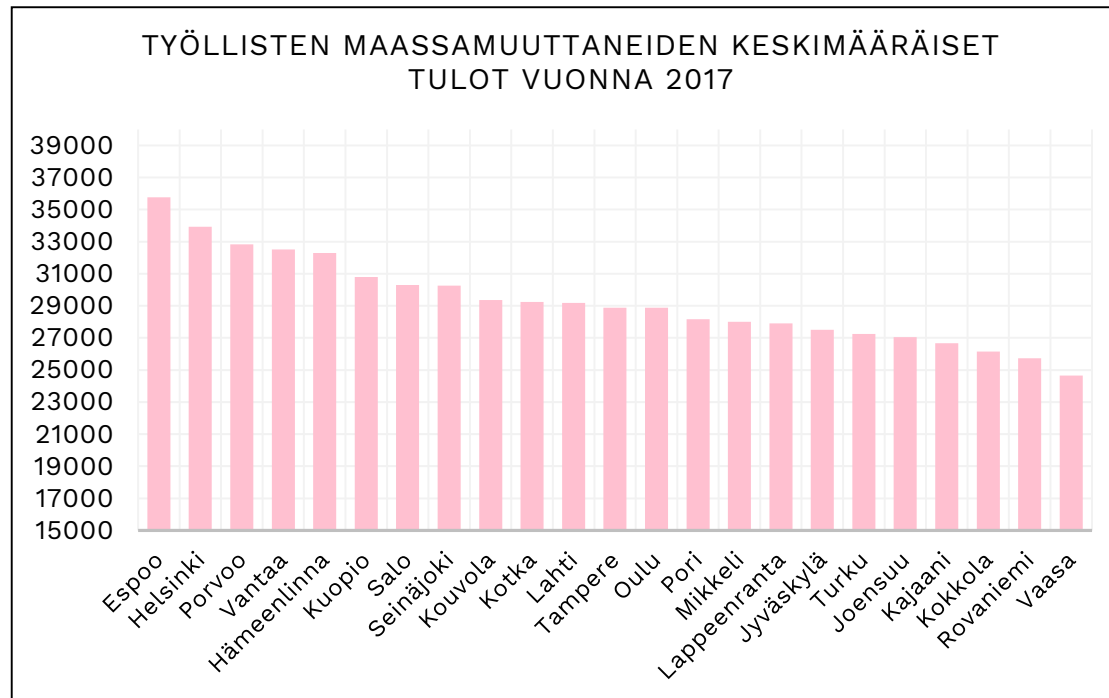
C23-kaupunkien kaikkien maassa- ja maahanmuuttajien keskimääräiset tulot 2017

- ❖ Kaikkien muuttajien keskimääräiset tulot olivat 19 410 euroa vuonna 2017. Kaikkien maassamuuttajien keskimääräiset tulot olivat 20 561 euroa ja maahanmuuttajien (siirtolaisten) 8 988 euroa. Maassamuuttaneiden tulot olivat 2,2 kertaa korkeammat kuin maahanmuuttajien vuonna 2017
- ❖ C23-kaupunkien maassamuuttaneiden keskimääräiset tulot olivat seitsemässä kaupungissa suuremmat kuin koko maan keskiarvo. Maassamuuttajien tulot olivat korkeimmat pääkaupunkiseudulla, Porvoossa, Hämeenlinnassa ja Salossa
- ❖ C23-kaupunkien maahanmuuttaneiden tulot olivat neljässä kaupungissa suuremmat kuin koko maan keskiarvo. Siirtolaisten tulot olivat korkeimmat Helsingissä, Porissa, Espoossa ja Vantaalla.

C23-kaupunkien kaikkien työllisten maassa- ja maahanmuuttajien keskimääräiset tulot 2017

- ❖ Koko maan kaikkien työllisten keskimääräiset tulot olivat 30 987 euroa. Maassamuuttaneiden työllisten keskimääräiset tulot olivat 31 517 euroa ja maahanmuuttaneiden työllisten 23 256 euroa vuonna 2017
- ❖ C23-kaupunkien työllisten maassamuuttaneiden keskimääräiset tulot olivat viidessä kaupungissa suuremmat kuin koko maan keskiarvo. Maassamuuttaneiden työllisten tulot olivat korkeimmat Espoossa, Helsingissä, Porvoossa, Vantaalla ja Hämeenlinnassa
- ❖ C23-kaupunkien työllisten maahanmuuttaneiden keskimääräiset tulot olivat viidessä kaupungissa suuremmat kuin koko maan keskiarvo. Maahanmuuttaneiden työllisten tulot olivat korkeimmat Porissa, Lahdella, Helsingissä, Kotkassa ja Espoossa.

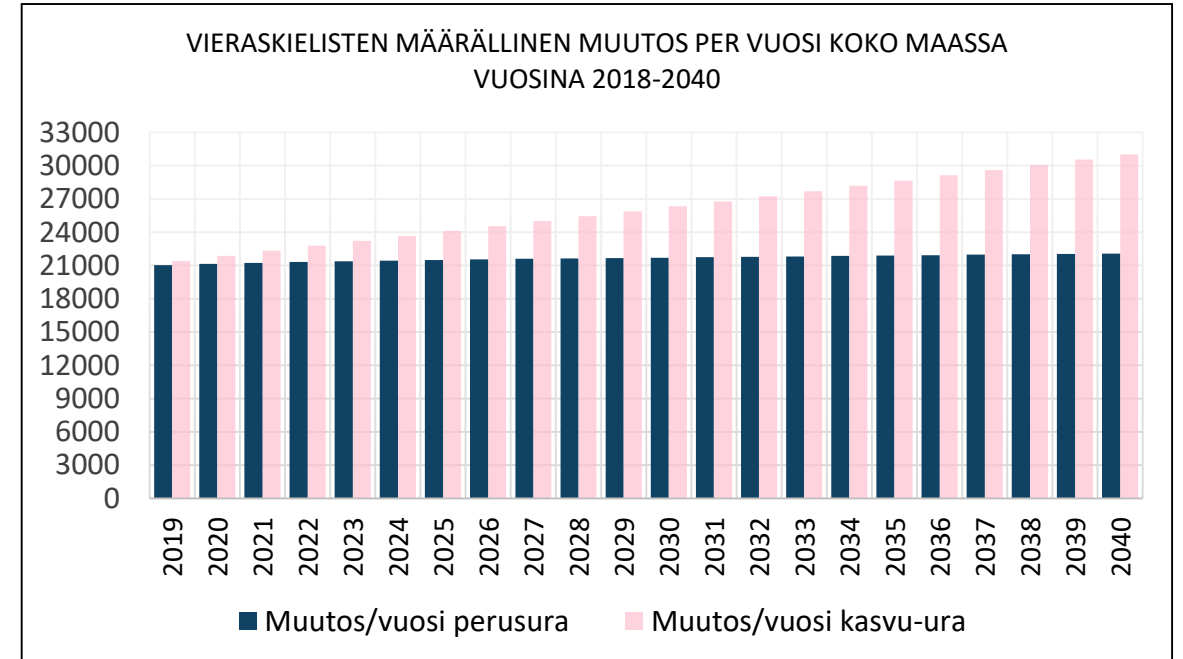
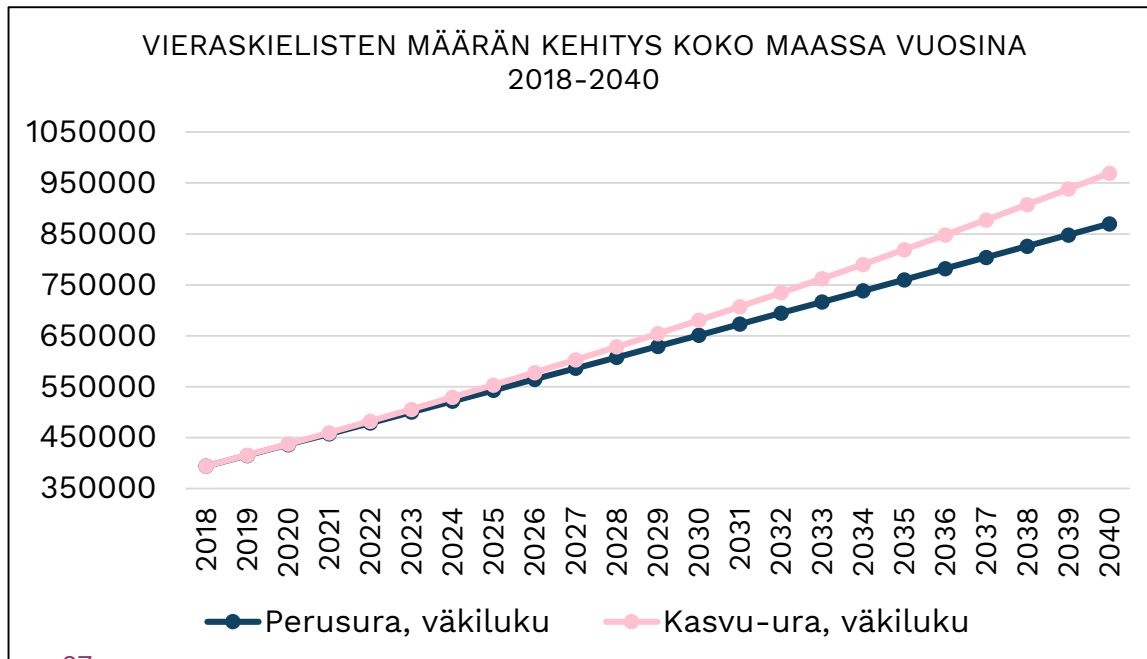
TIESITKÖ, ETTÄ

- **Noin neljä viidestä Suomen vieraskielisestä asuu C23-kaupungeissa**
- **Noin joka kymmenes C23-kaupungin asukkaasta on vieraskielinen ja noin joka viides pääkaupunkiseudun asukkaasta**
- **Pääkaupunkiseudulla asuu noin 205 500 vieraskielistä asukasta eli yhtä paljon kuin Oulun kaupungissa oli asukkaita vuonna 2019**
- **C23-kaupunkien vieraskielisten määrä kasvoi noin 250 000 henkilöllä vuosina 2000–2019 eli keskimäärin noin 12 200 henkilöllä vuodessa**
- **C23-kaupunkia saivat väestönlisäystä noin 411 000 asukasta vuosina 2000–2019, josta vieraskielisten osuus oli 59,5 %**

Vieraskielisen väestön ennuste C23-kaupungeissa vuosina 2018-2040

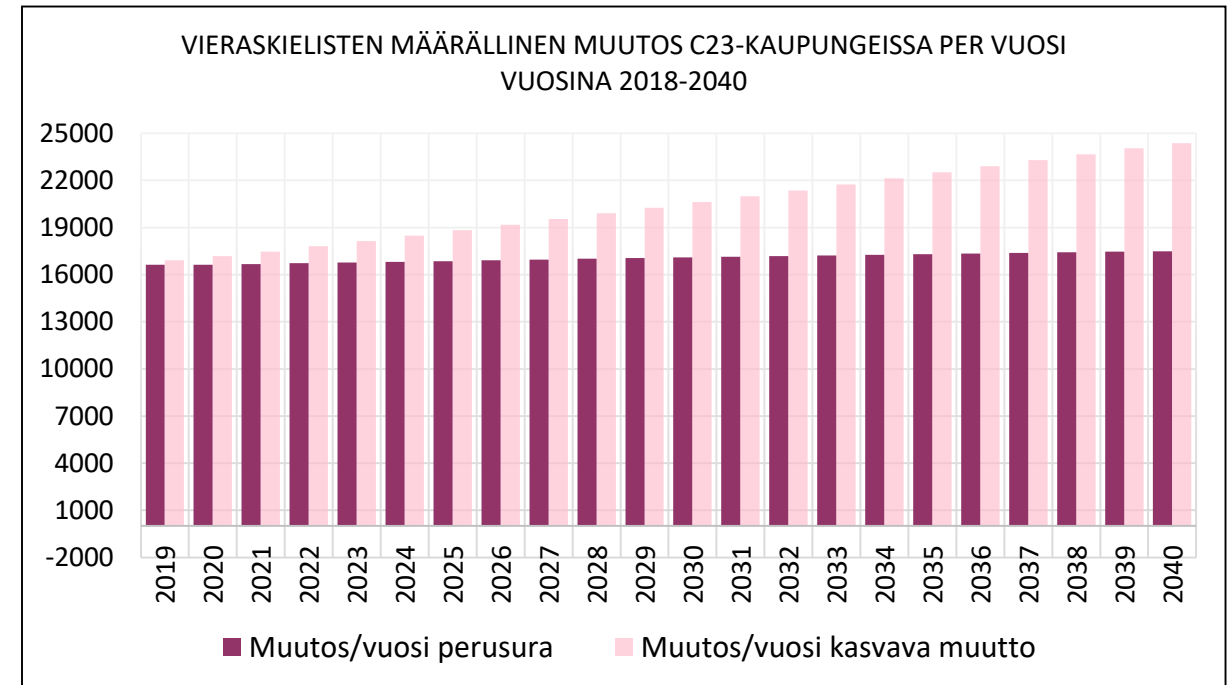
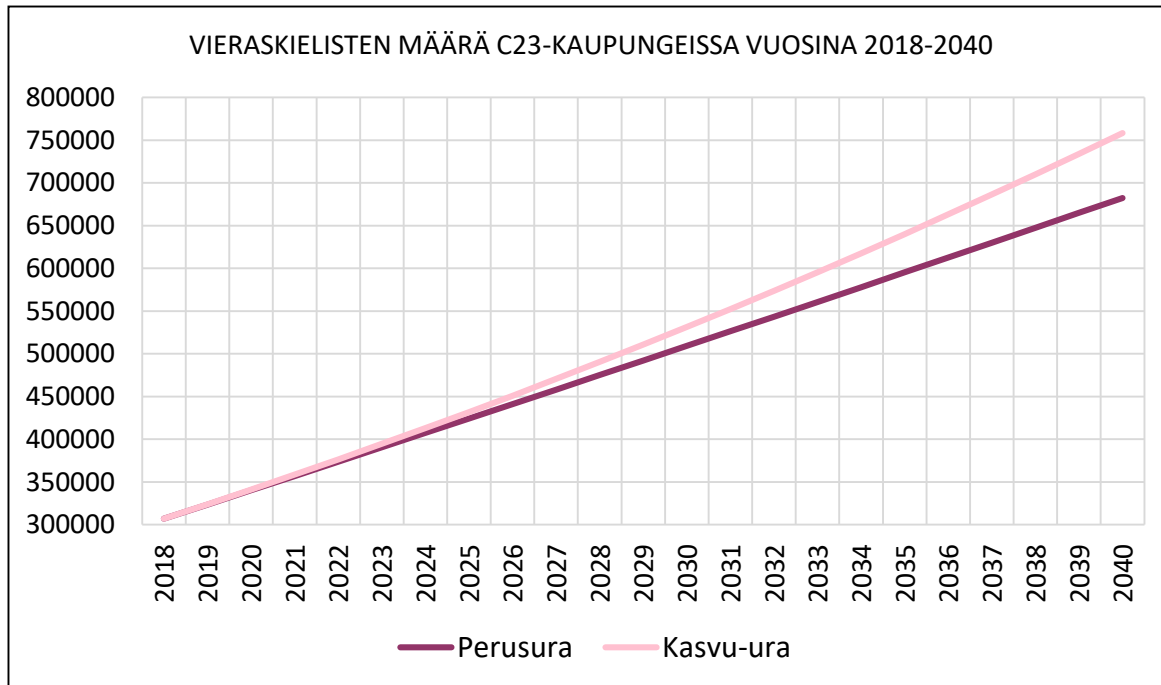
Vieraskielisten väestöennuste koko maassa vuosille 2018-2040

- ❖ Vieraskielisen väestön kehitystä kuvataan kahden skenaarion avulla koko maassa vuosina 2018-2040. Skenaarit ovat perus- ja kasvu-ura. Perusuran skenaariossa vieraskielisten maahanmuutto pysyy vuosien 2010-2018 keskitasolla koko ennustejakson ajan. Kasvu-uran skenaariossa vieraskielisten maahanmuutto kasvaa 25 000 henkilöön vuositasolla vuoteen 2040 mennessä. Kasvu-uran kasvu on lineaarista.
- ❖ Vieraskielisten määrä kasvaa voimakkaasti ennustejakson aikana. Kasvua selittävät molemmissa skenaarioissa etenkin muuttovoitot ulkomailta sekä vieraskielisten nuori ikärakenne, jonka vuoksi kuolleisuuden vaikutus luonnolliseen väestönlisäykseen on vähäinen.
- ❖ Perusuran skenaariossa vieraskielisten määrä kasvaa 476 000 henkilöllä (+120 %) vuosien 2018-2040 aikana Kasvu-uran skenaariossa vieraskielisen väestön määrä kasvaa 575 500 henkilöllä (+146,2 %).

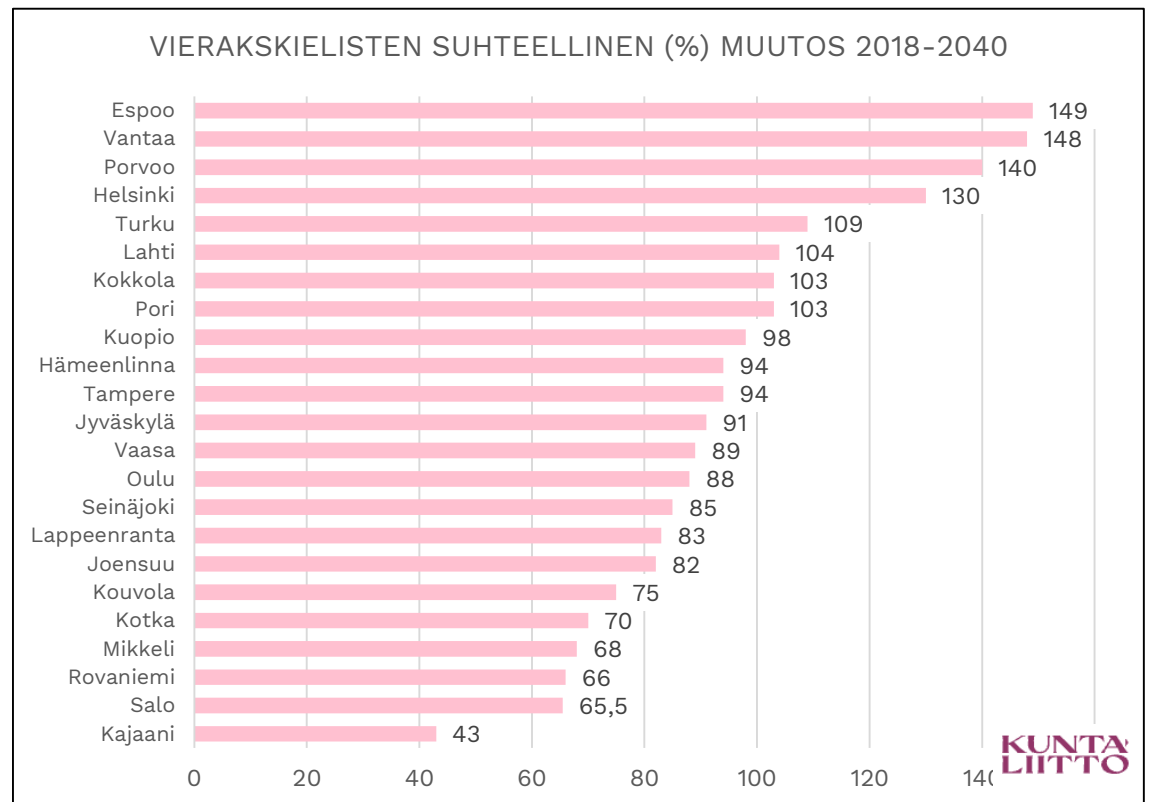
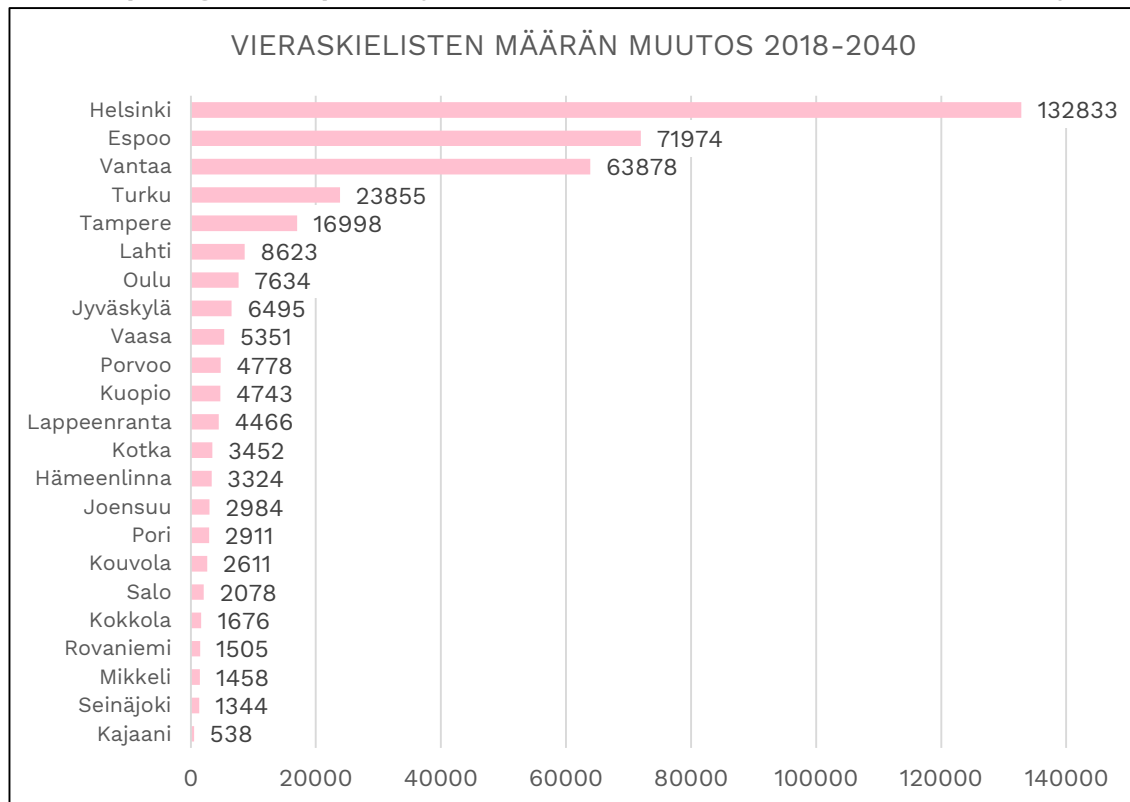
Vieraskielisten väestöennuste C23-kaupungeissa vuosille 2018-2040

- ❖ Kuviossa kuvataan vieraskielisen väestön määrää ja muutosta C23-kaupungeissa kahdella skenaariolla vuosina 2018-2040.
- ❖ Vieraskielisen väestön määrä kasvaa maahanmuuton ja positiivisen luonnollisen väestönlisäyksen ansiosta merkittävästi vuosien 2018-2040 aikana. Perusuran skenaariossa C23-kaupungeissa asuvien vieraskielisten määrä kasvaa 375 000 henkilöllä (+122 %). Kasvu-uran skenaarioissa vieraskielisten määrä kasvaa 451 000 henkilöllä (+147 %).
- ❖ C23-kaupunkien vieraskielisen väestön suhteellinen kehitys on vahvempaa kuin muun maan, sillä maahanmuutto ja maahanmuuttajien muuttoliike maan sisällä painottuu kaupunkeihin. Perusuran skenaariossa 78,4 % ja kasvu-uran skenaariossa 78,2 % vieraskielisistä asuu C23-kaupungeissa vuonna 2040

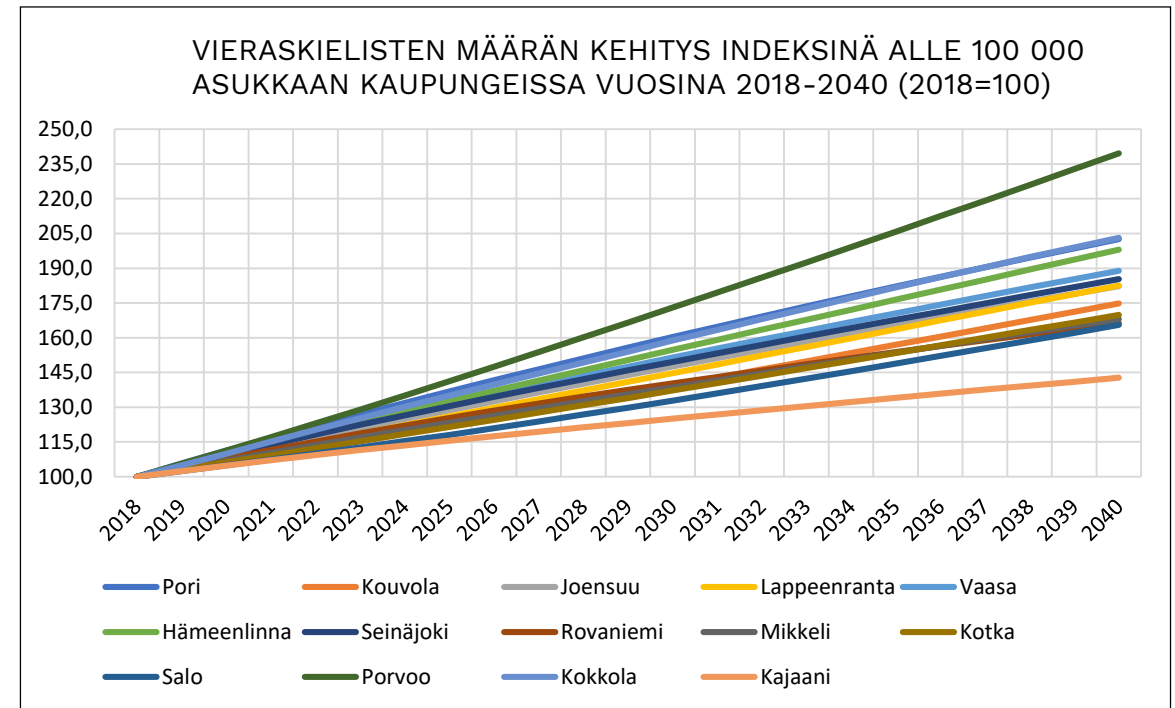
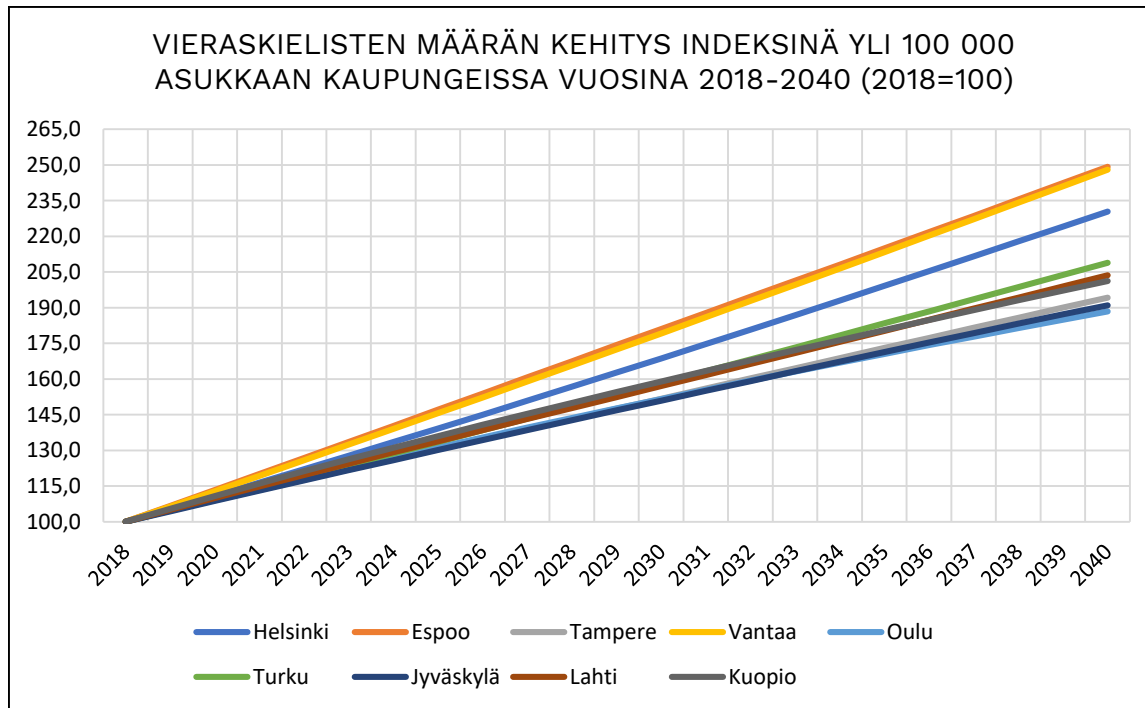
Vieraskielisten väestönmuutos C23-kaupungeissa 2018-2040 perusuran skenaarioissa

- ❖ Graafeissa kuvataan C23-kaupunkien vieraskielisen väestön määrällistä ja suhteellista väestönmuutosta vuosina 2018-2040.
- ❖ Vieraskielinen väestö kasvaa ennusteen mukaan kaikissa C23-kaupungeissa maahanmuuton ja luonnollisen väestönlisäyksen ansiosta. Kasvu painottuu määrällisesti pääkaupunkiseudulle: pk-seudun kasvu selittää 71,5 % C23-kaupunkien ja 56,4 % koko maan vieraskielisen väestön kasvusta. Kasvua selittää myös maan sisäinen muuttoliike, joka kohdistuu vieraskielisten ryhmässä voimakkaasti pääkaupunkiseudulle.
- ❖ Vieraskielisen väestön suhteellinen kasvu on kaikissa C23-kaupungeissa merkittävää. Kasvu on suhteellisesti voimakkainta pk-seudulla ja Porvoossa. Vieraskielisen väestön määrä yli kaksinkertaistuu yhdeksässä C23-kaupungissa. Muissa kaupungeissa pl. Kajaani vieraskielinen väestö kasvaa yli 50 %

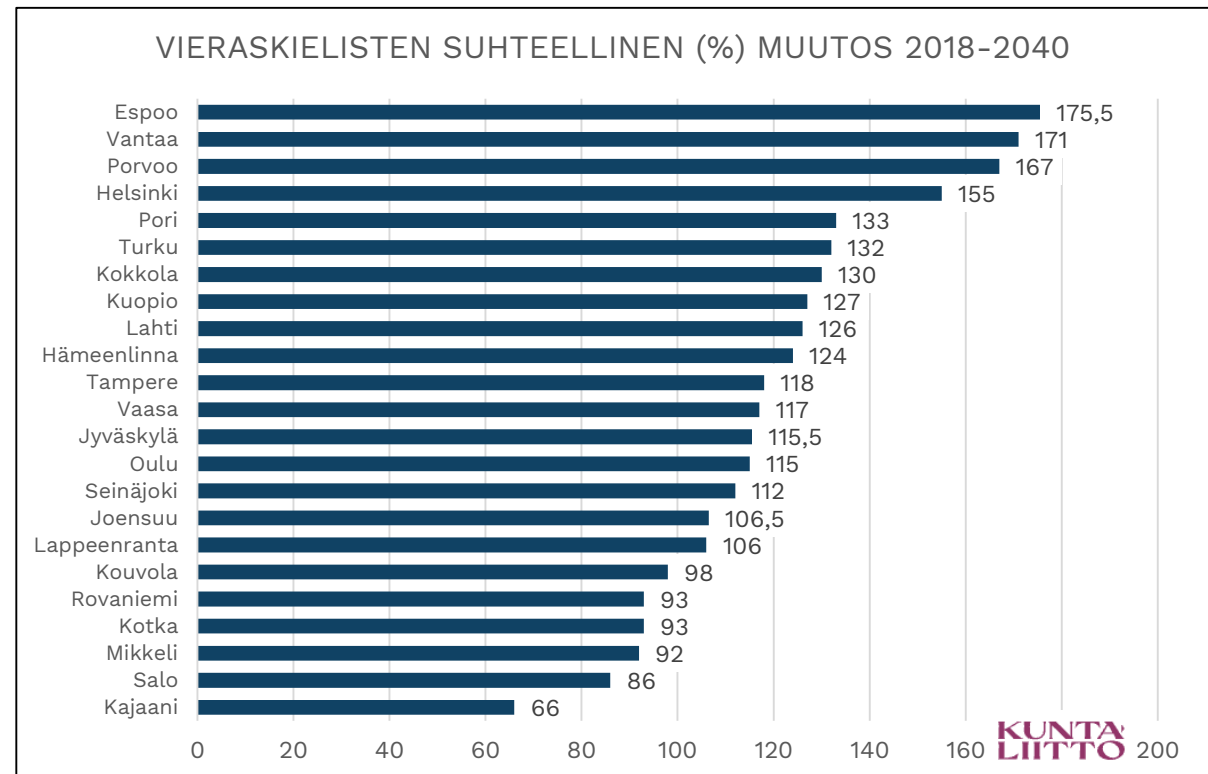
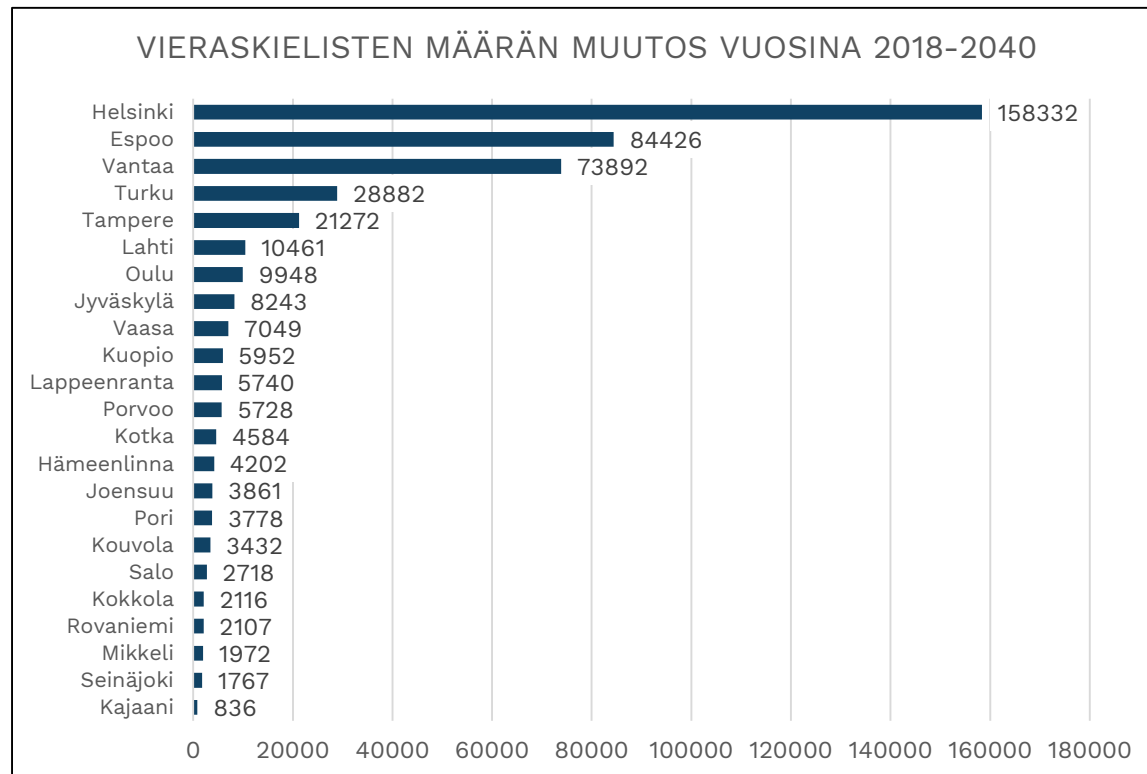
Vieraskielisten väestönmuutos indeksinä C23-kaupungeissa perusuran skenaariossa 2018-2040

- ❖ Graafeissa kuvataan C23-kaupunkien vieraskielisten kehitystä indeksinä perusuran skenaariossa vuosina 2018-2040 (2018=100)
- ❖ Yli 100 000 asukkaan kaupungeissa vieraskielinen väestö kasvaa suhteellisesti eniten Espoossa ja Vantaalla sekä vähiten Oulussa ja Jyväskylässä
- ❖ Alle 100 000 asukkaan kaupungeissa vieraskielinen väestö kasvaa suhteellisesti eniten Porvoossa ja vähiten Kajaanissa

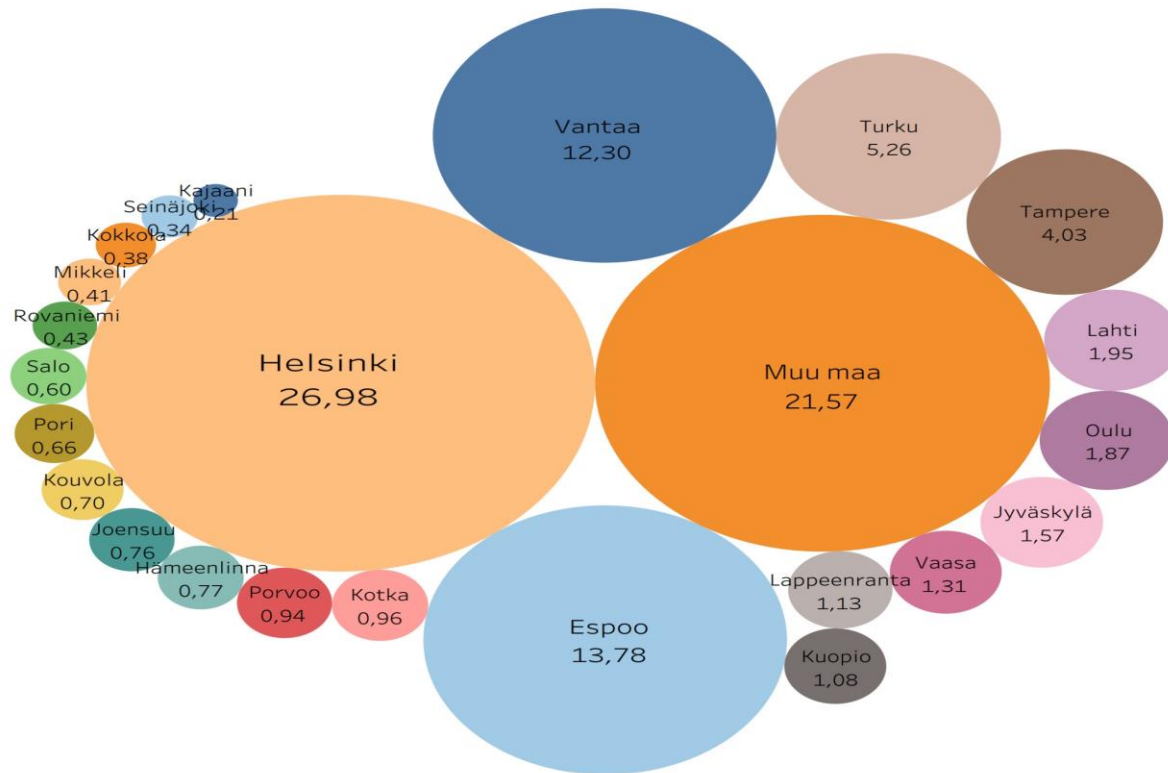

Vieraskielisten väestönmuutos C23-kaupungeissa vuosina 2018-2040 kasvu-uran skenaarioissa

- ❖ Graafeissa kuvataan C23-kaupunkien vieraskielisen väestön määrällistä ja suhteellista väestönmuutosta vuosien 2018-2040 aikana.
- ❖ Vieraskielisen väestön kasvu on selvästi suurinta pääkaupunkiseudulla kasvuskenaariossa samalla tavoin kuin perusuran skenaariossa. Pääkaupunkiseudun osuus on 70,2 % kaikkien C23-kaupunkien vieraskielisten kasvusta vuosina 2018-2040. Vieraskielisten määrä kaksinkertaistuu 17 kaupungissa vuosina 2018-2040.
- ❖ Vieraskielisten osuus kasvaa suhteellisesti eniten pääkaupunkiseudun keskuskaupungeissa ja Porvoossa: suhteellinen kasvu on em. Uudenmaan kaupungeissa yli 150 % vuoteen 2040 mennessä.

C23-kaupunkien vieraskielisten osuus (%) koko maan osuudesta vuonna 2040

- ❖ Pallokartogrammi perustuu perusuran kehitykseen. Ero perusuran ja kasvu-uran välillä vieraskielisten osuuksissa on vain vähäinen
- ❖ Vuonna 2040 yli puolet vieraskielisistä (53 %) asuisi ennusteen mukaan pääkaupunkiseudun suurissa kaupungeissa. Helsingissä asuisi ennusteen mukaan enemmän vieraskielisiä kuin C23-kaupunkien ulko-puolisessa maassa vuonna 2040.
- ❖ Vieraskielinen väestö keskittyy vahvasti suurimpiin kaupunkeihin: yli 100 000 asukkaan kaupungeissa asuu ennusteen mukaan enemmän kuin kaksi kolmesta vieraskielisestä vuonna 2040.

TIESITKÖ, ETTÄ

- **Vieraskielisen väestön määrä enemmän kuin kaksinkertaistuu vuoteen 2040 mennessä, jos maahanmuutto pysyy nykytasolla. Kasvu perustuu maahanmuuttoon ja maahanmuuttajien nuoreen ikärakenteeseen, jonka vuoksi kuolleiden määrä on alhainen syntyneisiin nähden.**
- **Vieraskielisen väestön määrä kasvaa C23-kaupungeissa perusuran ennusteessa 375 000 henkilöllä ja kasvu-uran ennusteessa 451 000 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä. Noin neljä viidestä koko maan vieraskielisestä asuu C23-kaupungeissa vuonna 2040**
- **Perusuran skenaariossa vieraskielisten määrä kaksinkertaistuu yhdeksässä kaupungissa ja kasvuskenaariossa 22 kaupungissa vuoteen 2040 mennessä. Helsingin, Espoon ja Vantaan osuus on yli puolet vieraskielisten määrän kasvusta vuosina 2018–2040.**

Liitteet: väestöennusteen olettamat ja lähteet

Vieraskielisten väestöennusteen laadinnassa tehdyt olettamat

- Vieraskielisen väestön väestöennuste noudattaa samaa logiikkaa kuin koko väestön ennuste (esim. Tilastokeskuksen väestöennuste), mutta ennuste on tehty ainoastaan vieraskieliselle väestölle. Vieraskielisen väestön ennusteen pohjana toimii MDI:n muokattu väestöennuste. Väestöennusteen laatiminen perustui kolmeen eri väestökehityksen osatekijään: 1) luonnollinen väestönlisäykseen (syntyvyys ja kuolleisuus, 2) kuntien väliseen nettomuuttoon (tulo- ja lähtömuutto) ja 3) nettomaahanmuuttoon (maasta- ja maahanmuutto). Väestöennuste on toteutettu suhteellisiin muuttoalttiuksiin perustuvana laskelmana ja projektiona. Jokaisen yksivuotiskäryhmän kehitys projisoidaan seuraavalle vuodelle huomioiden kunkin ikäryhmän kuolleisuus ja muuttoliike. Näin syntyy dynaaminen ennuste, joka huomioi alueen ikärakenteen muutokset ja niiden vaikutuksen luonnolliseen väestönlisäykseen sekä muuttoliikkeeseen, esim. kasvava maahanmuutto kasvattaa syntyvyyttä ja vaikuttaa myös maan sisällä muuttavien määriin.
- Vieraskielisen väestön kasvun kannalta keskeisin osatekijä on maahanmuutto. Perusuran skenaariossa vieraskielisen väestön mahaan- ja maastamuuton määrä ja ikärakenne pysyy koko ennustejakson ajan 2010-luvun keskitasolla (pl. vuosi 2016 johon heijastuu vuoden 2015 poikkeuksellinen maahanmuutto). Kasvu-uran skenaariossa vieraskielisten maahanmuuttajien määrä kasvaa lineaarisesti vuositason 25 000 henkeen vuoteen 2040 mennessä (2010-2018 maahanmuutto keskiarvo noin 17 000 hlö/vuosi).
- Kuolleisuus perustuu alueittaisiin väestön kuolemanvaaroihin vuosina 2010-2018. Kuolemanvaaran osalta on huomioitu 2010-luvulla tapahtuneet muutokset, alueelliset erityispiirteet sekä odotettavissa olevan eliniän nousun vuosien 2017-2040 aikana. Kuolemanvaarat ovat laskettu koko väestöstä eikä vain vieraskielisistä.
- Maan sisäinen muuttoliike perustuu ikäryhmittäin (pääsääntöisesti 10-vuotiskäryhmät) vain vieraskieliselle väestölle laskettuihin suhteellisiin muuttoalttiuksiin. Jokaiselle vieraskielisten ikäryhmälle on laskettu alueittain suhteellinen todennäköisyys muuttaa suhteessa 48 muuhun muuttoalueelle (kaupunkiseutuja ja maakuntia) perustuen vuosien 2015-2018 muuttoliikkeeseen. Mallissa tietty suhteellinen osuus tietyn ikäisestä väestöstä muuttaa eri todennäköisyydellä eri alueille koko ajanjakson ajan. Käytännössä muuttoliikkeen olettamat mahdollistavat maahanmuuttajien muusta väestöstä poikkeavan muuttokäyttäytymisen mallintamisen. Lisäksi muuttoliikemallin dynaamisuuden vuoksi vieraskielisen väestön määrän kasvaessa myös maan sisällä muuttavien vieraskielisten määrä kasvaa. Oletuksena on että suhteelliset muuttoalttiudet pysyvät nykytasolla koko ennustejakson ajan.
- Syntyvyys perustuu muokattuun hedelmällisyyslukuun. Vieraskieliselle väestölle laskettu hedelmällisyysluku ei ole todellinen hedelmällisyysluku, sillä kaikki vieraskieliselle väestölle syntyneet lapset eivät ole vieraskielisiä, vaan osa syntyneistä lapsista on kotimaisia kieliä puhuvia. Tämän takia vieraskieliselle väestölle on laskettu muokattu hedelmällisyysaste, joka on laskettu pelkästään vieraskielisten naisten ja vieraskielisten syntyneiden lasten osuuksista. Tällöin hedelmällisyysaste mallintaa todennäköisyyttä, että vieraskieliselle äidille syntyy vieraskielinen lapsi. Syntyvyyden oletuksena on, että ikäluokittaiset muokatut hedelmällisyysasteet pysyvät 15-30-vuotialla vuoden 2018 tasolla ja yli 30-vuotialla vuosien 2016-2018 tasolla. Vieraskieliselle väestölle on annettu sama hedelmällisyysaste kaikilla aleilla satunnaisvaihtelun ja dataan liittyvien rajoitteiden vuoksi.

Vieraskielisten väestöennusteen epävarmuustekijät

- **Vieraskielisen väestön ennusteeseen liittyvät kaikki väestöennusteisiin liittyvät epävarmuustekijät**, kuten epävarmuus syntyvyyden kehityksestä, muuttokäyttäjien mahdolliset muutokset, maahanmuuton tason epävarmuus jne. Näiden lisäksi vieraskielisen väestön ennusteeseen liittyy muita epävarmuustekijöitä, joita koko väestön ennustamiseen ei liity.
- **Merkittävin epävarmuustekijä on maahanmuuton määrän kehitys.** Maahanmuuton määrän kasvaessa ennakoitua enemmän vieraskielinen väestö kasvaa voimakkaammin. Vastaavasti maahanmuuton jäädessä ennakoitua vähäisemmäksi vieraskielinen väestö kasvaa ennakoitua heikommin.
- **Toinen keskeinen epävarmuus liittyy siihen, ettei mallissa ole voitu mallintaa henkilöiden mahdollista äidinkielen vaihtoa.** Ennuste olettaa, että kaikki vieraskieliset pysyvät vieraskielisinä koko ennustejakson ajan.
- **Aluetasolla epävarmuustekijöiden määrä kasvaa.** Datan ja tapausten vähäisyyden vuoksi ennusteessa ollaan oletettu, että vieraskielisellä väestöllä muokattu hedelmällisyysaste on vastaava kaikilla ennustealueilla. Kotimaisen väestön hedelmällisyysaste vaihtelee kuitenkin erittäin voimakkaasti etenkin suurten kaupunkien ja muun maan välillä. On oletettavaa, että vieraskielisen väestön syntyvyys on myös matalampaa etenkin suurissa kaupungeissa kuin ennustemalli olettaa. Tämän lisäksi vieraskielisen väestön syntyvyys vaihtelee hyvin voimakkaasti vieraskielisen väestön taustamaasta riippuen, jolloin maahanmuuton rakenne voi vaikuttaa merkittävästi syntyneiden määriin. Puutteellisten tietojen vuoksi myöskään tätä ei olla voitu mallintaa.
- **Alueittainen vieraskielisten maahan- ja maastamuutto ollaan jouduttu laskemaan suurimpien kaupunkien ulkopuolella maakuntatason datasta otetuilla vieraskielisten osuuksilla, sillä Tilastokeskukselta ei ole saatavilla kunnittain maahanmuuton kielirakennetta.** Tällä voi olla vähäistä vaikutusta lopputulokseen.
- **Lisäksi on huomionarvoista, että vieraskielisen väestön ennusteesta ei voida päätellä etenkään alueittaista/kunnittaista kotimaisen väestön kehitystä (esim. poistamalla vieraskielinen väestö Tilastokeskuksen väestöennusteesta).** Koska vieraskielisen väestön määrä kasvaa voimakkaasti ja heidän muuttokäyttäjien sekä syntyvyytensä poikkeaa voimakkaasti kotimaisesta väestöstä, koko väestön ennustettu kehitys muuttuu jonkin verran, kun erot eri kieliryhmien välillä huomioidaan. Etenkin pääkaupunkiseudun väestö kasvaisi voimakkaammin, jos koko väestön ennuste tehtäisiin kieliryhmittäin, sillä esimerkiksi Tilastokeskuksen väestöennusteessa ei olla huomioitu vieraskielisen väestön erilaisia muuttoalttiuksia.

Vieraskielisten väestöennusteen lähteet

Kuolleisuuden lähteet:

- Tilastokeskus: kuolleet
- Tilastokeskus: väestörakenne
- Tilastokeskus: väestöennusteen kuolleisuuskertoimet
- THL sotkanet: ikävakioitu kuolleisuus

Syntyvyys lähteet:

- Tilastokeskus: Syntyvyys
- Tilastokeskus: Väestörakenne

Maan sisäinen muuttoliike lähteet:

- Tilastokeskus: muuttoliike
- Tilastokeskus: väestörakenne

- Tilastokeskus: Väestötilastopalvelu, muuttoliike ja väestönmuutokset
- Kototietokanta

Kansainvälinen muuttoliike:

- Tilastokeskus: muuttoliike
- Kototietokanta

KUNTA LIITTO